

Christoph Cellarius

**Christophori Cellari[i] Grammatica Ebraea in Tabulis Synopticis, Cum Consilio
XXIV horis perdiscendi Linguam Sacram**

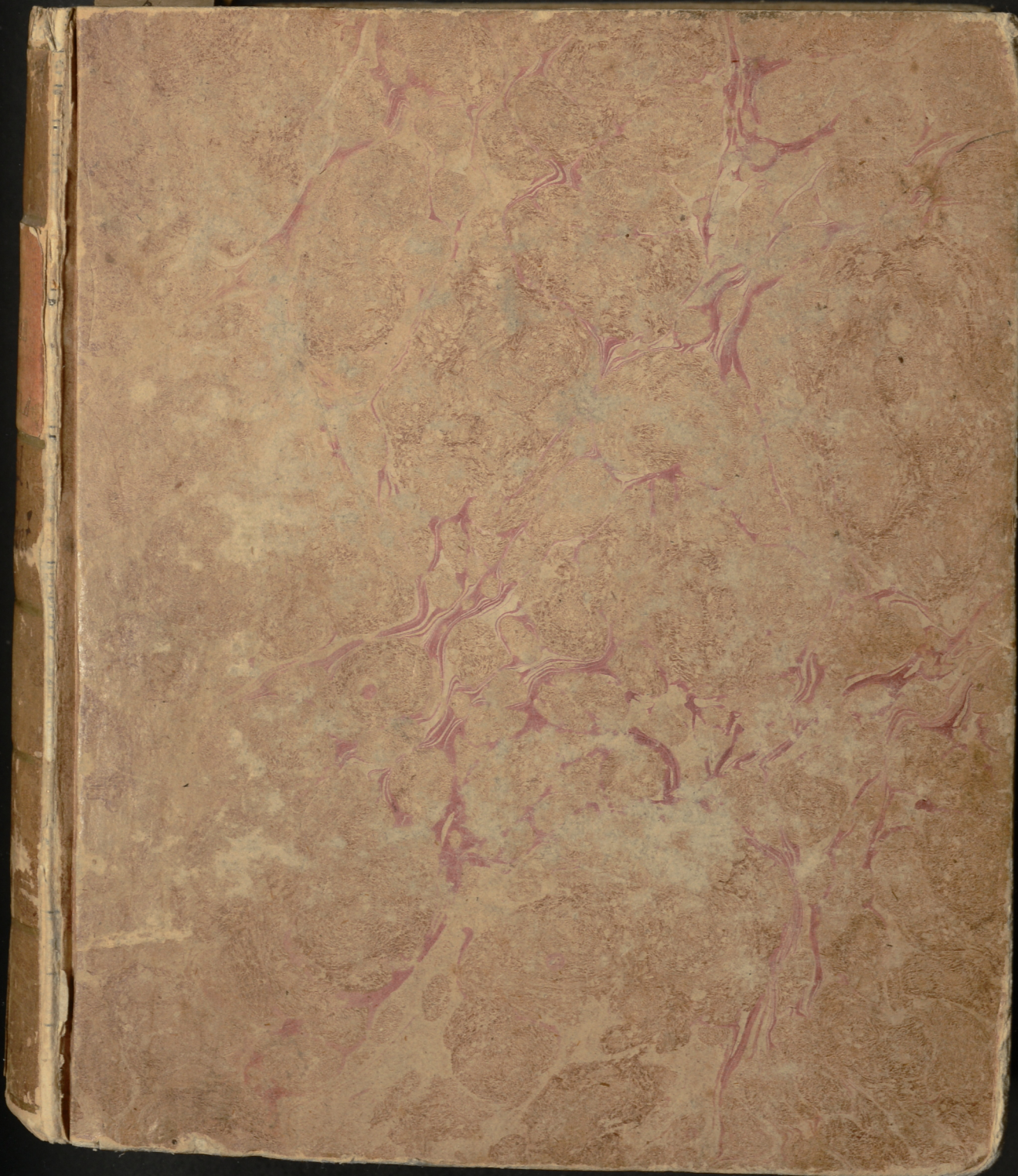
Tertia editio auctori accedit separatim Nova & perspicua Institutio Rabbinismi, Jenae: Jenae: Bielcki[i]: Krebs, 1699

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn791740765>

Druck Freier Zugang

2

~~XIV. Abs.~~

4.

14.4.

CIB - 121. ¹⁻¹⁵

1812

Ex
Bibliotheca
Academica
Rostochiensis

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

13

14

15

CHRISTOPHORI CELLARI
GRAMMATICA
EBRAEA

in

TABVLIS SYNOPTICIS,

Cum

Consilio XXIV horis perdiscendi
Linguam Sacram

Tertia editione auctiori

accedit separatim

Noua & perspicua

INSTITVTIO RABBINISMI.

J E N A E

Sumtu Io. BIELCKI, Bibliopolæ

exscripsit CHRISTOPHORUS KREBS.

clō lōc XCIX.,

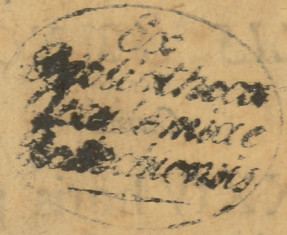
CHRISTOPHORI CELLARI

GRAMMATICAE

FRANKAE

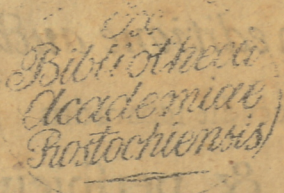
in

FRANKIAE

FRANKIAE

FRANKIAE

FRANKIAE

INSTITVTIO RABBINICA

Summ. lo. Bieckl, Bibliothek

ersch. in Rostock

1711

Præfatio de ratione Methodi.

EX multorum consiliis, quibus ad Ebraam linguam via aperitur, in primis habendum esse existimo, quod non in ἀναλόγ. qua plurimorum consuetudo est, sed in γεινός rudimenta tyrocinii ponit. Sicut enim omnibus linguis, ita maxime huic Sanctæ opus est Vocabulorum notitia, quam sero ex resolutione discas, facilius in illa methodo inuenies, quam hæc dissertatio nostra monstrabit. Quod si quis breui tempore (puto iustificere XXIV horas) introducendus est in penetralia Diuinæ Lingue; eius magistrum velim, seu via ducem, vocabula vsitatissima discipulo ediscenda tradat, & quidem in singulos dies proponat XX, vt XXIV horis vel diebus (nam singulorum dierum horam vnam, exercitationis destino, quo tempus digerendi & repetendi discipulos habeat) absolui possit numerus CCCCLXXX vocum, quas frequentissimus vsus præ ceteris Ebrææ genti commendauit. Premitti debet, literarum & vocalium punctorum breuis expositio, si opus est, & prorsus ille rudis fuit; sin qualemcunque legendi facultatem habet, quauis vitiosam; statim, in disciplinam conductis horis admitti potest. Prima, vel altera, etiam hora, lectionis vitia emendet ex Tabulis tribus prioribus. Tertia luce, qua numerus Vocum ad sexagenarium excrescit, Tab. IV de Nomine explicetur, & ex LX vocabulis Grammaticæ leges de Genere, Numero, Constructo Statu illustrentur. Quarto die Præfixa tradi possunt, & variatio Regiminis ex superiori penso repeti. Quintus labor in Suffixis versabitur, isque non leuiter ex centuria vocabulorum, que iam mandata sunt memoria, exerceri ita debet, vt ne priora, præcepta seponantur. v. g. prima centuria quia plus Nominum habet; sicut secunda Verborum maiorem copiam (vt

A 2

singul-

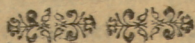
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
13
14
15

singulis Tabulis ea exempla respondeant, quae illustrationi inseruiunt) si Nomen a discente repetendum est, simul eius Pluratiuus Numerus, Constructus Status utriusque Numeri, & si Adiectiuum est, Genus Muliebre formari, Praepositiones & Pronomina affigi iubeantur, Verbalibus Suffixis ad Verborum exercitationem reseruatis. Hanc antequam aggrediaris, magnopere refert, curâ sexta praemitti Vocalium mutationem, quae superioribus diebus obiter tantummodo & leui opera cum Nominibus fuit tradita: iam vero accuratiori studio est exigenda. Vocalium enim immutatio Verborum flexionem faciliorem reddit. Tametsi vero hic scopulus est, ad quem allisos, saepe omnem spem abiicisse constat: attamen hac quoque difficultas, perspicuitatis sidere allucente, facillime superari potest, si distincte causas proposueris, propter quas mutatio sit subeunda, v. gr. incrementa Vocum, quibus accentus ex sua sede transmouetur: Gutturalium naturam, Scheva simplicis & Dageschationis impatientem &c. Septima hora modum flectendi Verba regularia ex VIII & IX Tabulis commonstret, remque compendii faciat, ne discipulus Coniugationum numero deterreatur, sed ad harmoniam omnium reuocatus intelligat, ex vnus Praeteriti & vnus Futuri inflexione pendere coniugandi in hac lingua scientiam. Non enim mihi se illi probant, qui Paradigmata tanto numero augent, vt Grammaticorum libellis, qui plani & simplices ab auctoribus sunt editi, interserant nimias Perfectorum & Anomalorum Tabellas, easque singulas per septem coniugandi genera operose deducant. Video enim terribilem ita linguam fieri, quae simplicissima & planissima est: nec tirones hac opera inuari, sed impediri potius quo minus curam & ingenium aduertant paucis praeceptis, quae in singulis Verborum generibus sunt obseruanda. Finge, omnes ea memoria esse, quae innumeris his exemplis sufficiat, singulis septies multiplicatis; quoties vero offendunt in litera,

VOCA.

vocali, Personarum differentia &c. nisi pectus etiam preceptis
 & rationibus munuerint? Ergo planior via illa videtur &
 multo breuior, qua ex vna Coniugatione Kal, Paradigma-
 tis פקד, reliquas omnes Coniugationes, Perfectorum &
 Anomalorum, deriuat, augmentis antecedentibus & conse-
 quentibus, ex quibus ars coniugandi pendet, fideliter proposi-
 tis atque explicatis. Etiam compendium non pœnitendum
 existimo, si Fœmininæ Personæ, qua varius occurrunt, seor-
 sum ponantur, vt Masculina firmiori memoria prebendi pos-
 sint. Facilius enim postea notabitur, quis character sit sequio-
 ris Generis, quibus mutari vel addi propter illud deceat. Sed
 ad labores horarios, vnde digressi sumus, reuertendum est.
 Octauus dies Verba Ajin Vav & Lamed He explanabit, vt-
 pote quorum tantus est vsus quantus ferme Regularium. Et
 quia nunc Vocabulorum copia sesquicenturiâ auctior est, for-
 mularum proferantur Biblicæ, quibus Nomina cum Verbo &c. va-
 rio modo & genere componantur. Id autem inprimis cauend-
 um est, ne in hoc Verborum exercitio ad insolentes Coniu-
 gationes & Tempora discipulum assuefacias, v. gr. vt Radicem
 פקד in Kal aut Piel inflectat, cum vsus in hoc Verbo so-
 lum Niphal & Hipbil ferat. Quod etiam de Nominibus mo-
 nendum fuit. Memini enim, inepte a quibusdam discipulis cogi,
 vt ab אדם homo, Pluralem numerum אדםם effin-
 gant, cum facilius & maiori cum fructu ad Pleonasmum Lingue
 proprium adduci possint, quo בני אדם filii hominis appel-
 lantur, quos simpliciter alie gentes vocant homines. Nihil in-
 solens ac iniustatum neque exercitii causa proponendum est, cum
 melius opera locetur, si audiuntur ea tantummodo, que vsus
 S. Scripturæ approbavit. Nona hora ad reliquam Verborum
 anomaliam progressus fiet, ex iisque, que precipua sunt &
 maioris utilitatis, delibanda. Atque intra hunc nonum diem
 consistat explicatio Grammatica. Qui succedet nouendialis

labor, accuratio poterit esse, quod tempus non Grammaticæ expositioni, sed omne exercitio impendetur, quo ad usum transferantur alia CLXXX vocabula, prioribus per formulas propositas subinde repetitis. Si quid male perceptum ex Grammatica fuit, id usus quotidianus supplebit; aut instaurabit, si obliuione conciderit. Restant ex vocabulis CXX; ex tempore, sex dies, quos nunc ἀνάδοξά consecrabimus, non quidem Psalmorum, ut plerumque fit, propter stylum difficilem; sed Historiæ Pericopes, v. gr. ex Genesi, Regum libris &c. cui opera sensim Accentuum interpretatio ex Tabula XXIII applicari potest. Hoc si XXIV horis pro officio vtriusque, docentis & discantis, digne actum fuerit; non dubius, sed certissimus sum, & exemplis domesticis iterum & sapius edoctus, posse vel mediocri ingenii hominem in quauis parte S. Codicis intelligenda progredi, cum sine tadio, quæ nescit vocabula, ex Lexicis petet; vnice delectatus, eorum copiam & flexionem, quæ utramque paginam faciunt, sibi non deesse. At qui negligunt hoc memoria subsidium, & omnia ex Lexicis haurire volunt; hos tadio molestissimi laboris terreri sæpe necesse est, ne vnquam ad Lingua huius cognitionem perueniant. Hæc de discendi consilio sufficiunt, quod neque præceptum est & festinatum cum XXIV horis doceri multa, & totidem diebus addisci & repeti possint; neque lentum, ac cuius pertadere possit, dum quisque habet, quod sibi gratuletur, si tam breui tempore in lingua non triuialis cognitionem penetrauerit. In Grammaticis pauca mutauimus, v. gr. de Suffixis Pluralibus, cuius rei rationem vides Tab. VII explicatam. In Accentibus priorem esse & antecedere non distinximus, ne contrariæ notiones impedimento discentibus essent. Vbiq; id egimus, vt perspicuitas cum breuitate bene mista ac composita esset.

* Ne cui delectus Vocabulorum, de quibus diximus, molestus sit, pro singulis horis adiecimus, que disci exerceerique possint.

I.

אב pater
 אלהים Deus
 אלהים Deus
 ארון Dominus
 בן filius
 משיח Messias, vnctus
 בכור primogenitus
 רוח spiritus, ventus
 מלאך Angelus
 איש vir, aliquis, quisque
 אדם homo, ארמה humus
 אחיה frater, אחות soror
 שמים coelum
 אש ignis
 ארץ terra
 היכל templum, palatium
 שלום pax
 משפט iudicium
 כהן sacerdos
 רע socius, amicus

II.

אויב inimicus
 כוח vires, robur
 קול vox
 ארז signum
 זרוע brachium
 יום dies
 צאן pecus, grex,
 עוף avis (עוף volare)
 נהר fluuius
 ימין dextra

דרך via
 טוב bonus
 רע & רעה malus, רעה malum subst.
 ישר rectus
 קדוש sanctus
 חכם sapiens
 גדול magnus
 יפה pulcher
 קשה durus
 חזק validus

III.

שדה campus, ager
 שה agnus, pecus
 מעשה factum
 מקנה possessio
 כוכב stella
 מספר numerus
 כבוד gloria
 גבור potens, heros
 צדיק iustus
 אשה (Constr. אשה) vxor
 יראה timor
 תפלה precatio
 תהלה laus
 שנה annus
 יד manus
 עין oculus
 שפה labium
 מצוה praeceptum
 ברית foedus
 ממלכה & מלכות regnum.

B

IV.

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
13
14
15

IV.

צרה	angustia
מלחמה	bellum
לב & לבב	cor
זהב	aurum
כבר	gravis
חצר	atrium
תורה	lex
חכמה	sapientia
בהמה	iumentum
שמחה	lætitia
מזבח	altare
מדבר	desertum
מים	aqua, <i>Dual.</i>
פנים	facies, vultus, <i>Plur.</i>
זקן	senex
דבר	verbum, res
הר	mons
עפר	puluis
בית	domus
תנה	medietas. <i>Pleonasm.</i>

V.

ראש	caput
לשון	lingua
חי	vivus, חיים, vita, <i>Pl.</i>
רחמים	miserationes
ישועה & ישועה	salus
רשעה & רשעה	impietas
קרוב	propinquus
שאול	infernus, sepulcrum
עלה	folium

בשר	caro
שכר	merces
רגל	pes
חטא	peccatum
שם	nomen
מנוחה	quies
בתולה	virgo
עון	iniquitas
בער	dominus, maritus
שור	bos
חמור	asinus.

VI.

צדקה & צדקה	iustitia
קבר	sepulcrum, קבורה, sepultura
פתח	aperuit
שלח	misit
שכב	dormiuit, cubuit
טהר	purificauit, <i>Piel.</i>
ערה	ordinauit
שמע	audiuit
חמר	concupiuit
עבד	seruiuit
האמין	credidit
צעק & צעק	clamauit
דבק	adhæsit
רכב	equitauit, vectus est
אהר	tentorium
נפש	anima
מור	mors
שער	porta
חיר	robur
חלק	pars, portio.

VII.

VII.

בִּרְךָ *benedixit, Piel usitatus.*
 חָשַׁב *cogitavit*
 הָרַג & רָעַח *occidit*
 מָלַךְ *regnauit*
 גָּבַר *grauis fuit, honoratus fuit*
 מָשַׁל *dominatus est*
 מָרַד *rebellauit*
 נָלַחַם *bellum gessit*
 נָמַד *retribuit*
 שָׁחַת *corruptit, Piel.*
 שָׂרַף *combussit*
 סָפַר *enumerauit, Piel idem.*
 שָׁפַט *iudicauit*
 נִמְלַט *ereptus est: Piel eripuit.*
 נָחַם *consolatus est, Piel: poenituit, Niph.*
 מָשַׁח *vnxit*
 בָּטַח *sperauit, confisus est*
 עָזַב *deseruit*
 שָׁמַר *custodiuit*
 גָּדַל *magnus fuit, creuit*

VIII.

הָיָה *fuit*
 חָיָה *vixit*
 עָשָׂה *fecit*
 בָּנָה *edificauit*
 רָאָה *vidit*
 פָּנָה *respexit*
 חָסָה *confisus est, sperauit*
 עָלָה *ascendit, Hiphil. immolauit*
 קָנָה *possedit, acquisiuit*

הָיָה *speculatus est, vidit.*
 קָיַם *largere, stare*
 בָּוָה *venire (de Sole, occidere)*
 רוּם *altum esse*
 שׁוּב *redire, reuerti*
 שָׂוָה & שָׂוָה *ponere*
 מָוָה *mori*
 בּוֹשָׁם *erubescere*
 סָוָה *recedere*
 פָּאָה *aptare, parare, Piel & Niphil u-*
 רוּץ *currere. (sitar.)*

IX.

אָמַר *dixit*
 אָבַד *perit*
 הָלַךְ & יָלַךְ *iuit*
 יָרַד *descendit*
 יָשַׁב *fedit, habitauit*
 הוֹשִׁיעַ *saluauit*
 מָצָא *inuenit*
 קָרָא *vocauit*
 חָטָא *peccauit*
 בָּרָא *creauit*
 נָשָׂא *tulit, condonauit*
 אָלַף *voluit*
 סָבַב *circumdedit*
 נָפַל *cecidit*
 נָתַן *dedit*
 לָקַח *accepit*
 חָפָה *percussit, ex Pe Nun.*
 הִצִּיר *eripuit, liberauit*
 שָׁכַן *habitauit*
 כָּרַת *excidit, exstirpauit.*

X.

חפץ voluit, *Nom.* volens
 חפץ voluntas, voluptas
 נשבע iuravit
 זכר recordatus est, זכר memoria
 השכיל intellexit, prudens fuit
 שאל rogavit
 יכול potuit
 צמח germinavit, צמח germen
 שרש radix
 נאם redemit, vindicavit
 פלט eripuit, liberavit
 השליך proiecit
 רדף persecutus est
 אזן auris
 לחם panis
 זבח sacrificium, זבח sacrificavit
 רעה pavit
 בכה fleuit
 ענה respondit: *Piel* affixit
 תעורר erravit.

XI.

גוּר peregrinari
 אור splendere (*Nom.* lux)
 נוס fugere
 בון intelligere
 צור arctare, צר hostis
 שבת cessavit, שבת sabbatum
 אסף congregavit, collegit
 אכל edit
 אהב amavit

אָסר ligavit: אָסיר vincetus
 רפאן sanavit
 שונאן odit
 ילד peperit, genuit, ילד puer
 זכר mas, נקבה femina
 פרי fructus
 בטן venter
 צלם imago
 נער puer, נעורים pueritia
 מלך rex
 עבד servus.

XII.

ירית oliua
 כרם vinea
 גפן vitis
 יין vinum
 נטע plantavit
 אבן lapis
 מאס spreuit
 נסע profectus est
 נטה inclinavit, extendit se
 הורה docuit
 צוה praecepit
 פדה redemit, פדוה redemptio
 ארר maledixit
 מלא plenus fuit, implevit: *Nom.*
 יסד fundavit (*plenus*)
 יסף addidit
 היטיב benefecit
 אמא mater: אמו & אמו natio
 ארחה vterus
 קרב medium, medietas.

XIII.

XIII.

דִּבֵּר locutus est
 רָשָׁא inquisiuit, requisiiit
 יָרַע sciuit, cognouit
 יָרַשׁ possedit, heres fuit. *Hiph. ex-*
 בָּחַר elegit (*pulit.*)
 חָנַן misertus est, חַן gratia
 אֱמָרָה veritas, fides
 עֵץ lignum, arbor
 עֵז capra
 עֹז robur
 פִּי os oris
 רָנַן cantauit, iubilauit
 סָלַח condonauit
 בָּרַח fugit
 שָׁפַךְ effudit
 לָבַשׁ vestiuit se
 צַדִּיק iustus fuit
 פָּשַׁע prauaticatus est, פְּשָׁע' praua-
 ricatio
 עָבַר transit
 צָלַח prosper fuit.

XIV:

עָבַן & עָנַן nubes
 לַיְלָה nox
 קַשְׁתָּה arcus
 רַחֵם misertus est, *Piel.*
 יָצַר figmentum
 סָתַר latuit
 כָּתַב scripsit
 סָפַר liber
 לָמַד didicit *Piel* docuit

עָמַר cecinit
 עָמַד stetit
 קָטַן paruus fuit: *Nom. (& קָטָן)*
 paruus
 הֵלֵץ eripuit
 כָּבַשׁ subegit
 קָרַן cornu
 רָדַד dominatus est
 יָרַא timuit (*Nom. timens*)
 יָצַא exiuit
 נָרַח semita
 פָּתַח ianua.

XV.

חֶרֶב gladius
 שֵׁבַט virga, sceptrum, tribus
 עֹזֵר & עֹזְרָה auxilium
 חֶסֶד benignitas, gratia, חָסִיד pius
 הִלָּל laudauit
 הִתְפַּלֵּל orauit, precatus est
 יָסַד erudiuit, מוֹסֵר disciplina
 יָצַר formauit, finxit
 צֶלֶל umbra
 כָּפָה vola, manus
 רָצוֹן רָצוֹן voluit: רָצוֹן voluntas
 נָדַד vorum
 הָרַה exarsit
 כָּרַה fodit
 בֹּרַה fouea
 עִיר vrbs, *Fem.*
 עִיר pullus afini
 תִּישׁ caper
 כָּשָׁב, כָּבַשׁ agnus, ouis parua
 כֶּסֶף argentum

XVI.

גִּנַּן protexit, defendit
 כָּל vniuersitas
 חַג festum
 עַם populus
 עֵת tempus
 רַב multus, רַבָּה & רַבֵּב multus fuit
 חָלִי morbus
 אַף ira, facies: *Dual.* nares
 יָשָׁן dormiuit
 קִוָּה expectauit
 כִּסְוֵה texit
 חַנְרָה castra metatus est
 חַץ sagitta
 בִּתּוּלָה filia
 עַלְמָה virgo
 שִׁפְחָה ancilla, מִשְׁפַּחָה familia
 שְׂבִיבָה captiuum duxit
 שְׂבִיבָה captiua turba, שְׂבִיבָה capti-
 גִּיל exultare (vitas)
 שִׂמְחָה letatus

XVII.

שִׁקְרָה mendacium
 חָלָה aegrotauit
 קָבַר sepeliuit
 גָּלוּהָ in exilium iuit
 מִגָּן clypeus
 צָבָה militauit. *Nom.* exercitus
 גֵּוִי gens
 מְרֻבָּה prouincia
 נָשִׁים mulieres *Pl.*

נְבִיָּה propheta
 חֲדָשׁ nouus, חֲדָשׁ nouauit
 חֲדָשׁ mensis
 קִדְשׁ sanctitas
 יָקָר & יָקִיר pretiosus
 רָשָׁע improbus
 עוֹלָם seculum
 עִצְרָה cinxit
 נִשְׁקָה osculatus est
 גָּנַב furatus est, גָּנַב fur.
 חֲרָפָה opprobrium.

XVIII.

שָׂרֵי princeps: *Plur.* Kameza
 נְרוּבִים spontaneous: princeps
 מִנְחָה munus: sacrificium vesp.
 טָהוֹר purus
 דָּם sanguis
 מְרִמָּה dolus
 קָהָל coetus, ecclesia
 נְכָרִי & נְכָרָה alienus
 עֲרֻלָּה præputium
 עֲרֻלָּה præputiatus
 תָּמִים integer, perfectus
 הוֹכִיחַ arguit, reprehendit
 מָטָר pluuia
 יָם mare
 גְּבוּל terminus
 קָרָם oriens, æternitas
 כָּנַס collegit
 סָפַד planxit
 מְלֶאכֶת *Constr.* מְלֶאכֶת opus
 טָמַן abscondit

XIX.

XIX.

שריו omnipotens
 עשיר diues
 אשרי beatitudines
 קדר gloria
 יער filua
 נעים amoenus
 ערום nudus
 עני pauper, afflictus, ענו mansue-
 פנה ala (tus)
 צפור auis
 ארך prolongauit
 טרף rapuit
 ארי & אריה leo
 שבר fregit
 עצם os *offis*
 שמש Sol
 לבנה Luna
 מרח oriens, ortus *Subst.*
 ערב vesper
 חשך tenebræ.

XX.

אנוש homo, אנשים *Plur.*
 אר peregrinus, profelytus
 רחוק longinquus
 בקש quæsiuit, *Piel.*
 נחלה possessio
 חבר socius
 עליון excelsus
 חסר pepercit
 גרה concepit. *Nom.* prægnans.

יחם & חמם incaluit
 צהר & זחר splendor
 להב flamma
 מקום locus, *Pl.* ות
 אן hortus
 שר ros
 ערו voluptas
 שוש latari
 ששון lætitia
 כפלה duplicauit
 קלל leuis fuit, *Piel.* maledixit.

XXI.

ער testis
 נקי innocens
 רון iudicare
 זכה & זכה purus fuit
 חסר indiguit
 הורה celebrauit, confessus est.
 מזמור psalmus
 הריע clauxit
 תלה suspendit
 שתה bibit
 פרה iuuenus, פרה vacca
 כלי vas
 צעיר paruus
 טף paruulus, infans
 סמך suffulcit, sustentauit
 חלף mutauit
 חק statutum, lex
 דור generatio, atas
 מור circumcidere
 נמר idem.

XXII.

XXII.

עור	cutis
משך	traxit
צור	venari
דג	piscis
רמש	repsit, reptile
זרע	feminavit, semen
יבול	proventus
שמן	pinguedo, oleum
קרבן	oblatio
רלת	ostium
טכור	tugurium
לון	pernoctare
זנה	scortatus est
כזב	mentitus est
רקיע	expansum, coelum
ירח	(Constr.) Luna
חלום	somnium
פחור	pavor
דמיון	similitudo
שלם	perfecit, rependit

XXIII.

כס	thronus
כתר	corona
השתחוה	adoravit
פל	mirabilis
ערפל	caligo
א	iniquitas
טמא	inquinatus fuit
נדה	impulit
בחה	probavit

נוט	nutare
יווי	iuuit
עצבון & מכאוב, כאב	dolor
אחר	alius
אחז	apprehendit
בזז	diripuit
בזח	& בזז contemfit
בקר	armentum, manes
גיא, גיא	vallis
גמר	perfecit
גורל	fors

XXIV.

אחד, אחד	(F. אחד) unus
שנים	(F. שנים) duo
שלוש	tres
ארבע	quatuor
חמש	quinque
שש	sex
שבע	septem
שמונה	octo
תשע	nouem
עשר, עשר	decem
עשרים	viginti
ארבעים	quadraginta
ראשון	primus, prior
אחרון	posterior, ultimus
שני	secundus, שלישי tertius
רביעי	quartus &c.
מאה	centum
אלף	mille
אמס & סוף & קץ	finis
עד, עד	aternitas

*Hac Famin.
forma: Masc.
fit ה addito.
Vid. Tabul. 21.
§. 9.*

* Particulas & Pronomina Separata vide in Tabulis, ex quibus obiter cum Nominibus & Verbis explicari discique possunt.

I. De

I. De Literis Ebræorum.

CONSONANTES.

ק	quiescit	Aleph	1	א	l	Lamed	30
פ	β f	Beth	2	ב	m ם fin.	Mem	40
ג	γ g	Gimel	3	ג	n ן fin.	Nun	50
ד	δ d	Daleth	4	ד	f	Samech	60
ה	b	He	5	ה	nobis אֱפֹרָיִם	Ajin	70
ו	v	Vau	6	ו	φ ף fin.	Pe	80
ז	ϰ lene	Sajin	7	ז	z ץ fin.	Zade	90
ח	χ lene	Cheth	8	ח	k q	Kuph	100
ט	t	Teth	9	ט	r	Resch	200
י	j	Jod	10	י	sch. [שׁ f Sin]	Schin	300
כ	cb. ך (ך) fin.	Caph	20	כ	tb	Tau	400

* Ex his interdum dilantur נ ל ו ם

VOCALES.

LONGÆ.

BREVES (mediocres)

א	obscur.	Kamez.	- a clarum,	Pathach.
ב		Zere	æ	Sægol
ג	i, ı	Chirek magnum	i	Chirek paruum.
ד	ו	Cholem	o	Kamezchatuph
ה	א, א	Schurek	ü [u Gallie.]	Kibbuz.

* Cholem mutabile scribitur fere sine Vau, etiam absorbetur a puncto

טָ שׁ, vt ם ך, ך ך, ך ך, ך ך

His adduntur BREVISSIMÆ:

Schewa simplex, quod proprie Vocale non est, sed vt E vix obseruabile, leuissime attingitur.

& *Schewajim Composita*, Gutturalium [אָהוּע] propria nempe

א	Chatephpathach	} Dicuntur <i>Catephata</i> , quia Schewa olim <i>Cateph</i> dicebatur.
ב	Catephægol	
ג	Chatephkamez	

† His affine est *Pathach Genusâ*, quod sub ultimis ך ך scribitur cum vna ex IV Longis, ך ך ך ך, præcessit, & ante has Consonans legitur, secus ac ceteræ Vocales, vt ך ך *Ruach*. &c.

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

II. De Difficilioribus circa Lectionem.

I. Consonantes

1. *intrinsicale* pronunciantur בגרכפת cum DAGESCH LENI, ab initio vocis, & post Scheua quiescens. Sic ב valet B, כ K, פ P, &c.

* Excidit vero Dagesch Lene *in initio* post quiescentem cum Accentu seruo, vel Mascaph, vt ויהי כן ויהי &c. *in medio* post Scheua quiescens ex longa ortum; item post Scheua initiale Nominis absoluti, utriusque Numeri, v. g. פקדו, פקדו, פקדו &c.

† Dagesch Leni opponitur *Raphe*, hoc est lineola litteris בגרכפת superimposita, vt ה, כ, ו &c. quæ, quod satis intelligimus ex absente Dagesch, hodie negligitur, solo nomine remanente.

Nota: Raphata perpetuo sunt מלכות regnum, עבדות servitus, ילדות pueritia; & Capb Suffixorum, vt וברכם *vestrum* &c.

2. *duplicantur* per DAGESCH FORTE omnes, præter Gutturales (אחחע) & ו, quas hic sæpe Scheuata æmulantur, præsertim ו Partisipii, & ו Futuri formatiux, vt למנצח, ויהי.

* Huic simile est Dagesch *initiale* EUPHONICUM, impressum post penacuta in ו vel ה; etiam post finita in ה, & post פרו-nomen, e. g. משחת שם *vixisti illic*, ימה סוף *mare* Supb, עשה לך *faciens tibi*, מה טוב *quid boni*. Raro Euphonicum *in medio* est, vt מקרש Exod. 15, 17.

† Dagesch in ו etiam huc refertur debet, quia vices Nun epentheticæ suffinat (vid. Michlal Iophi in Gen. 12, i. vt וראך *ostendam tibi*, cloc. & c. 49, 25. ויעורר *adinuauit te* & *benedicet tibi*).

¶ N semper,

¶ ה finale sine Mappik.

3. *quiescunt* { * Mappik est punctum in ה finali educens e numero quiescentium.

¶ ו & ו, nisi contigux fiat Vocales, vt קורב, עון, צנה

¶ medium sine Vocali; item ו & ו finalia.

* Syllabæ finales וי, וי, וי, וי quasi diphthongasunt.

II. Sche,

II. Scheua

ab initio, vt פני (excipe שתיים *dua*)
 | post longam tono carentem, v. g. שפרו
 | post socium, vt יספרו
 | sub Dagesch Forti, vt יפרו
 | post breuem vicariam, e. g. אכלה
 | sub Dagesch virtuali, vt הללו

ante socium, e. g. חסרה
 | post breuem, vt עברו, שמך
 | in fine, vt קשט, וירך
 | post longam tono affectam, vt פתחנו, חקדנו

* Aut tironi sufficere potest, *Scheua nunquam legi.* Adeo furtim & sine vlla mora profertur.

III. Kamezchatuph

ante Scheua sine Mathag, v. g. ערה, ברה
 | ante Dagesch Forte, vt חנו, חנו
 | Excipe accentuatum, v. g. שמח, אנה &c.
 | ante Maccaph, e. g. פרהארץ, יעוב איש
 | Excipe *Quiescentia Verba*, vt פרא לי, גרשם
 | | שח &c. quo etiam *quies paragogica*
 | | pertinet, vt לרבקה בו adberere illi
 | | Ios. 22. 5.

in Futuro עו & Geminatorum, vt וקם & surrexit,
 | וישב & reuertis: ונסב & circuiuimus Deut. 2. 1.

† Horum pleraque ad vnā regulam contrahi possunt; *Figura valet seu est O, quoties ex Cholem (vel Schu- rek) originem habet.*

Tab. III. De Tono.

Tonus est { MILRA, siue in vltima syllaba, ordinarius.
 * Appellatur a Chald. מִלְרַע *infra*, sicut sequens
 vox a מְלִיעִיר *supra*.
 } MILHEL, seu in penultima, si definit vox

1. in Sagol, vel Pathach vicarium, præcedente mutabili, vt נֶפֶשׁ, סֵפֶר, נֶעַר, פֶּתַח, קֹשׁ, אֶרֶץ &c. Non ergo Milhel sunt בְּבֵרֶל Babel, בְּרִזְלֵל ferrum, אֶחָד *vna*, & his similia.
2. in א (cum accentu אֲ) vt בֵּיתֵךְ *domus*, עֹשֶׂיךָ *facientes te*, מַיִם *aqua*.
3. in He Paragogicum aut Locale, vt לַיְלִילֵךְ *nox*, אֶרֶצָה *terram versus*.
4. in seruilia Verborum ת, ה, נו, נה, vt שְׁמַרְתָּ *custodiisti*, בְּרַכְנוּ *benediximus*, רֵאיוֹנָה *videte F. & ד* Verborum ac Nominum, vt קָמוּ *surrexerunt*, שׁוּבוּ *redite*, הִדְרוּ *inanitas*.
5. in Suffixa ה, ת, הו, נו, ני, ע. c. משְׁפִטֶיךָ *custodia tua*, מִקְנֵהוּ *pecus eius*, שְׁמַרְנִי *custodi me*,
 * Excipe 1. si breuissima præcessit, vt וְשׁוּבוּ *אמח*,
 2. ה Radicale, ו & י Seruilia, v. g. מֹשֶׁה *Moses*, פְּנֵיכֶם *facies vestra*, אָמַרְתָּ *dixisti F.*
3. Seruiles terminationes Præteriti cum Vau Conuersiuo, vid. Tab. V. p. 22.
4. י Verborum Lamed He in quouis Tempore (facta contractione, excluso He) & perfectorum Verborum in Imperatiuo Kal, vt רָאוּ *viderunt*, הָיוּ *erunt*, אָמַרְוּ *dicite*.

† De Milhel propter retractum Accentum, aut toni collisionem, vid. Tab. XVIII.

Accen-

Accentus Tonicus.

Tonus etiam cognoscitur ex **ACCENTU TONICO**, qui est ipse Accentus Distinctivus vel Coniunctivus, occupans syllabam, in qua est Tonus, exceptis Præpositivis & Postpositivis (vid. Tab. XXIII) quorum illi semper priorem; hi ultimam syllabam obsident, nulla habita Toni ratione.

Si duo accentus in vna voce concurrunt, posterior Tonum sustinet, e. g. **מְשַׁעַת בְּרִנְיָתוֹ**, & similia in metricis. At duo Paschta semper sunt Mihel. v. g. **יָרְעֵתִי** cognovi. quo casu etiam *Parbach Genusa* facit syllabam, vt **רַחֵם** Esa 57. 16. **הַשְּׁמִיעַ** c. 62. 11.

Accentus Euphonicus seu Mæthæg.

Affinis Tonico est Accentus *Euphonicus*, **MÆTHÆG** dictus, qui suspendit celerem prononciationem: nihil autem Tonico præiudicat. Ponitur in prioribus syllabis inter longam & Scheua, vt **שָׁמְרוּ** *custodiuerunt*: item inter chatephatam & mediocrem, & inter primam ac Dagesch forte polysyllabi: vt **וְאֵנִי** & *ego*, **שָׁמְרוּ** *ex crassino*, **וְשָׁמְרוּ** & *audiuerunt*; nec non in tertia ab accentu Tonico syllaba, quæ non in scheua aut dagesch definit (sic enim Mæthæg quartam occupabit) vt **וְאֵנִי** *hic homo* &c.

* Differt Mæthæg a Silluk non figura, sed sede & potestate. Mæthæg enim priores; Silluk posteriorem syllabam, ultimam vel penultimam, tenet, nec in quavis voce scribitur, vti Mæthæg; sed tantummodo in versus ultima, proxime ante Soph Pasuk, hoc est, duo crassiora puncta (:) in fine cuiuslibet versus conspicua, quæ **סוף פסוק** id est *finis versus* Biblici appellantur.

† Quæ hac Tabula de Tono dicta sunt, intellige de Tono Biblico: nam Rabbinicus & vulgaris sæpius penacutus est.

Tabula IV. De Nomine.

Masc. in Radicalem vel י, י, ו, י, definit. Excipe אֶבֶן lapis, אֶרֶץ semita, בֶּטֶן venter, רֶגֶל osium, קֶדֶשׁ gladius, יְמִין dextra, עִיר urbs, גֹּרֶם grex, oves: & quæ plerumque Fœminina sunt, אֶרֶץ terra, אֵשׁ ignis, יָד manus, לְשׁוֹן lingua, נֶפֶשׁ anima, עֵין oculus, עֵת tempus, קַשׁ arcus, רֶגֶל pes, רוּחַ spiritus &c.

Fœm. definit { Substantiuorum in ה, vel ת seruales, vt יִרְאָה timor, עֲבָדוּת seruitus. Adiectiuorum in ה, vt צְדִיקָה iusta. ה Masc. excluditur, vt אֵיפָה fit יִפָּה pulcrum: at אַחֵר alius, אַחֲרַת alia: & Masc. in י faciunt ית tam Numeralia, vt שְׁנַיִת secunda, quam Gentilia, vt מִצְרַיִם Egyptia: cetera perpauca יָה, vt נְכַרְיָה aliena.

* Irregularis Fœm. forma est in ת, tam Constructa, vt מִנְתַּי portio Ps. 11. 6. quam Absoluta, vt זְמִירַת canticum Ps. 118. 14.

Communia sunt אֶתֶן signum, דָּרֶךְ via, שֶׁשֶׁשׁ sol, & quæ raro Masculina sunt, supra notata.

† Neutrum Genus Ebrai ignorant.

Singularis per se patet. Dualis in ים, vt עֵינַי oculi, רֶגְלַי pedes. He Fœm. Dualis in ת conuertendum. Sic אֶפְתָּח fit שְׁפָתַי labia. Dualis est ferum natura vel arte duplicatarum.

* Dualia tantum sunt מֵיִם aqua, שָׁמַיִם caelum &c.

2. NUMERVS { **Masc.** in ים, vt כּוֹכְבֵיִם stelle, טוֹבִים beni: ה & י Masc. terminatio absorbetur, vt יָפַי pulcri, אֲנָשֵׁי נְכַרְיָה a נְכַרְיָה alieni a נְכַרְיָה Excipe אָב pater, שֵׁם nomen, גֹּרֶם fors, **Pluralis** חֲלוֹם somnium, לִיחַ tabula, לַיְלָה nox, מְקוֹם locus, מִזְבֵּחַ altare, קוֹל vox, &c. quæ Pluralem in ות formant, vt אֲבוֹתַת patres &c.

Fœm. in ות, excluso ה Fœminino, vt מְרִינֹת regiones. Excipe חָטָיִם ex חָטָה criticum &c.

* Pluralia tantum sunt Masc. **וְהַיּוֹם** *vt* **וְהַיּוֹמִים**, **פְּנִים** *facies*: & **פְּעֻמּוֹת** *mulieres*. His adde *et* **אֶתְמוּל** nomina, *vt* **נְעוּרֵי** *pueritia* &c.

Quaedam utroque more in **ים** & **ות** Pluralem formant, **דוֹר** *generatio*, **חֵצֵר** *atrium*, **מִשְׁכָּן** *habitaculum*, **נָהָר** *fluvius*, **עוֹן** *iniquitas*, **עַצֵּם** *os ossis*, **עֵת** *tempus*, **צְבָא** *exercitus*, **קַבֵּר** *sepulcrum*, **קַרְן** *cornu* (quod etiam Dualem habet) Sed **יוֹם** *dies* raro **יָמֹת** *sepies* **יָמִים** facit.

Fœminina Virilis terminationis quaedam in **ים** finiunt Pluralem, *vt* **עִירִים** *ab עיר urbs*; quaedam in **ות**, *vt* **רוּחֵי** *spiritus*, **נַפְשׁוֹת** *anima*; utroque modo **עַב** *nubes*.

{ Sing. Fœm. mutat **ה** in **ת**, *vt* **יִרְאֵת אֱלֹהִים** *timor Dei*. (at Masc. **ה** in **ה**, *vt* **צֶאֱנַן מִקְנֵיהָ** *possessio pecudis*).

{ Plur. Masc. **ים** in **י**, *vt* **אֶרֶץ אֲדָמָה** *domini terra*: etiam Duale **ים** in **י**, *vt* **שְׁמֵי שָׁמַיִם** *cali calorum*: a **מִים** *agua fit מי & מימי*

3. REGIMEN

{ syllabarum priorum in Scheva, si vox Milra fuit, e. g. **לֵבַב בְּנֵי אָדָם** *cor hominum*. & *ultima in Pathach, vt* **כָּבֵד פִּיהוּ** *gravis ore*, **זֶקֶן בֵּיתוֹ** *senior domus*.

{ Forma **בֵּית** facit **בֵּיתוֹ**. Sic **רוּב** *robur*, **זֵיתוֹ** *oliva*, **עֵינָיו** *oculus* &c. Forma **סֵוֶת** facit **סֵוֶתוֹ**. Sic **תֵּוֶד** *medium* &c.

† Regimen dicitur etiam *Status Constructus*, estque nexus Substantivi cum Substantivo rei diversæ; aut Adiectivi Substantivum in Genitivo vel Ablativo regentis.

* Anomala Regiminis sunt **אָבִי** ex **אָב** *pater*, **אָחִי** ex **אָח** *frater*, **אָבִי** ex **אָבִי** *socer*, **פִּי** ex **פִּי** *os oris*. Ex **בֵּן** *filius* fit **בְּנֵי** & **בָּנִים** sequente Maccaph: & Numeralia **שְׁנַיִם** & **שְׁלוֹשָׁה** cum aliis numeris composita, sæpe **וְ** assumunt, manente Zere. Vid. Gen. 14. 4. cap. 17. 20. A **גֵּוֹתֵי** *gentes*, fit **גֵּוֹתַי** *Iod. geminato*.

4. Casus Ebraei non inflectunt. Genitivum significat Regimen: Dativum Lamed Præfixum: Accusativum Particula **אֵת** vel Verbum Activum; Ablativum Præpositiones,

Tabu-

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
13
14
15

Tabula V. De Præfixis.

Præfixa sunt vel

PRÆPOSITIONES { מ per Chirek sequente Dagesch, *A, Ex, De, Pra,* vt מְבוֹר *ex fouea*, מִשְׁמַיִם *de caelo*, מִזְרֵחַ *pro auro*.
 { ל per Scheua, nota **DATIVI**, idem *Ad, eis,* vt לְדָוִד *Dauidi*, לְאִבִּי *ero in patrem*.
 { ב per Scheua, *In, (cu) Per, Cum* instrumenti, vt בְּיוֹם *in die*, בְּחֶרֶב *gladiô*.

CONIUNCTIO { ו per Scheua, *Et,* e. g. וְאִמִּי *& mater*. Ante Scheua vel vname בְּמֶה fit וְ , vt וְכִכְרִי *& gloria mea*, וְבֵן *& filius*, וְמַחֲרָק *& legislator*.
 { ו per Pathach sequente Dagesch, **CONVERSIVVM** Futuri, *Et, e. c.* וַיִּבְרָא *& creauit*, וַיֹּאמֶר *& dixit*.

* Vau Conuersiuum *Præteriti* retinet Scheua (vel ו) at accentum in ultimam reicit, vt וַיֹּאמֶר *& dices*: excepto Kal Verborum *Lamed Aleph*, vbi semper; & *Lamed He*, vbi sæpe accentus suo loco manet. v. g. וַיַּשְׁאֵן *& parces*, וַיַּעֲשֵׂה *& faciam*.

ADVERBIA { כֵּן per Scheua, *Sicut, Circiter, Quasi,* vt כֵּעֵב *sicut nubes*, כִּאלֶפֶס *circiter bis mille*, כִּאִין *quasi nihil*.
 { הֲלֹא per Catephathach, *Num, An, Interrogatiuum,* vt הֲלֹא *nonne?* $\text{הֲשֹׁמֵר אֶחָיו אֲנִי}$ *num custos fratris mei ego?*

† Ante Gutturales variant puncta, vt הֲאֵרַח *num semita?* $\text{הֲוֹאֵה הַחֹק הַזֶּה}$ *an validus ille?* הֲאַתֶּם *num vos?* *Iud. 6. 31.*

PRONOMINA { הִנֵּה per Patha h cum Dagesch, **EMPHATICVM**, quasi *Hic, Hæc, Hoc,* vt הִנֵּבִיא *(hic) propheta*, הַשֵּׁם *(hoc) nomen*.

{ וְיִחַן per Sægol sequente Dagesch, *Qui, Quæ, Quod,* e. g. וְיִחַן *qui miserebitur nostri*. Rarum in Bibliis: v. g. *steatissimum Rabbiniis, quibus etiam est Vt Quod.*

Obser-

Observationes ad Præfixa.

Nota 1. *Præfixa* sunt certæ literæ (משה וכלב) voci a frontè annexæ, quæ separatarum Particularum, vt iam dictum est, vim habent.

2. כ ל ב assumunt puncta exclusi He Emphatici, quod per linguæ consuetudinem cum his tribus Præfixis non componitur, & sic dicimus כ ל ב sequente Dagesch, e. g. בַּמִּשְׁפָּט in (hoc) iudicio, לְמֶלֶךְ (huic) regi, כְּשׁוֹפֵר tanquam buccina. Extra ordinem He retinetur פִּי בְּהַשְׁמִיט in celo &c.
3. ו & ל amant Kamez cum monosyllabis & disyllabis Milhel, etiam extra accentum regium. e. g. טוֹב וְרַע bonum & malum, לְלֶכֶת ad eundem, לְבִטָּח ad fiduciam. In aliis tantum cum accentu. Rarius in כ idem obseruatur.
4. Litteræ בּוּכֹלם ante Iod scheinatum habent Chirek Magnum, abiecto Scheua, e. g. מִיְהוֹרָה de tuda, בִּישׁוּעוֹ in salute, כִּימֹרָה secundum dies, וַיִּרְשַׁתֶּם & possedistis, וַיִּלְמַד & docebit.
5. Nomina Diuina cum Præfixis scheinatis contrahunt puncta, nempe אֱלֹהִים in Zere, אֲדֹנָי in Pathach, Chatephata Vocali vtrobique abiecta. e. g. אֱלֹהִים & Deus, כַּדְּאֱלֹהִים sicut Deus, לְאֲדֹנָי Domino, בְּאֲדֹנָי in Domino. Tetragrammatum יְהוָה sicut ex Ebræorum sententia legitur per אֲדֹנָי, itaque puncta in Pathach contrahit, vt בְּיְהוָה in Domino, לְיְהוָה Domino &c.

* Amalatur hoc Infinitiuus לֵאמֹר in dicendo.

6. א ante Gutturalem scheinatam Schurek respuit, assumendo Chirek Paruum, vt וְהִיְתִיתֶם & eritis Gen. 3. 4. vel mediocrem, vt וְהָיָה & esto cap. 17. 1. Ante Chatephkamez habet Kamez, vt וְחָלִי & morbus Eccl. 6. 2. raro א, vt Ier. 22. 20.

† Quæ præterea sæpissime propter Gutturales, Resch, & Scheua mutanda sunt, infra explicabuntur Tab. XVII. & XIX.

D

Tabu-

Tabula VI. De Suffixis.

* Suffixa valent Pronomina, & cum Nominibus quidem Possessiva: cum Verbis & Particulis Personalibus obliquorum Casuum, maxime Accusativi. Sexus autem Suffixorum non a Nominibus aut Verbis, quibus suffiguntur, pendet, sed a Persona, ad quam diriguntur, vt אֵלֹהֵיךָ Deus tuus Foem.

Suffixa Singularia.

MEVS, ME	{ Nom. {	Singularibus י vt אֵלֹהֵיךָ lux mea.	
		Pluralibus יִם vt בְּנֵי מִצְוֹתַי praecpta mea.	
	{ Verbis {	Præteritis נִי vt עֲזַבְתָּנִי deseruisti me.	
reliquis נִי vt יִלְמְדֵנִי docebit me, שָׁמְרֵנִי custodi me.			
		{ soli 3. Foem. Præt. נִי vt יִחַמְתָּנִי calefecit me.	
TVVS, TE	{ Masc. {	{ Nom. Sing. & Verbis ךָ vt בֵּיתְךָ domus tua, נָתַתְךָ dedit te.	
		{ Nom. Pluralibus יָךְ צִרְיָךְ hostes tui.	
	{ Foem. {	{ Sing. & Verbis ךָ vt מַלְכֶךָ rex tuus, אֶקְבֹּצְךָ colligam te.	
		{ Pluralibus יָךְ vt שַׁעְרֶיךָ porta tua Ierusal.	
SVVS, ILLVM, ILLAM	{ Masc. {	{ Sing. וֹ vt יָדוֹ manus eius (interdum Verbis, vt בֵּרַכְוֹ benedixit ei) Raro וָה vt עֵרְוָה pulvis eius.	
		{ Pluralibus וֵי vt מִשְׁפָּטָיו iudicia eius.	
	{ Verbis {	נִי (non Præt.) תִּזְכְּרֵנוּ mactabim ilud.	
		הוּ , vt נַחֲרִימוּהוּ occidemus illum (etiam Nom. in הוּ finitis, vt עֲלֵהוּ folium eius)	
			Præteritis הוּ vt קִרְרָהוּ confodit eum: sed Foem. הוּ vt אֶכְלֵתְהוּ bestia voravit illum.
	{ Foem. {	{ Sing. הוּ vt כַּעֲרָהוּ maritus eius: etiam Verbis, vt יִשְׂרַפְהוּ comburet eam.	
		{ Plur. יָהּ vt שָׂרֵיהֶם principes eius F. (Verbis sine י , vt יִבְיָאָהּ adduces eam).	
			{ Verbis נָה (non Præteritis) vt יִלְבִּישֶׁנָהּ vestiet eam.

Suffixa

Suffixa Pluralia.

NOSTER, NOS נַי (Nom. Plur. יָנוּ) vt *רוּפֵי צוּרֵינוּ rupes nostra*, *חֹשִׁיעֵנוּ serue nos*, *אֲבוֹתֵינוּ patres nostri*: Præteritis נָי vt *הִצִּילָנוּ* *ripuit nos*.

VESTER, VOS { Masc. { Sing. אַתָּם }
 { Plur. אַתְּמוֹתְכֶם } } Nominibus Constructis adduntur, terminatione Plur. abiecta, vt *דְּבַרְכֶם* *verbum vestrum*, *בְּנֵיכֶם filii vestri*, *בְּנוֹתֵיכֶם filia vestra*.
Fœm. כֵּן (sicut אַתְּמוֹתְכֶם)
Verbis per Scheua, vt *עָצְרְכֶם* *conclusit vos*, licet sapius cum Verbis sic *אֲתָתְכֶם* separatim.

SVVS, ILLOS { (Fœm. אֵל) Nom. Sing. & Fœm. Plural. vt *רֵאשֵׁם ca-*
put eorum, *צָרוֹתָם* *angustie illorum*: *בֹּאֵן* *venire il-*
las & Imper. אֵל, vt *יֹשִׁיעֵם* *saluabit eos*.
{ (Fœm. יָתָן) Nominibus fere Pluralibus, vt *בְּנֵיהֶם*
בְּנֵיהֶם *filii & filia illorum*.

Pronomina Separata.

PERSONALIA { 1. אֲנִי & אַתָּה Ego: אֲנַחְנוּ [ter נַחְנוּ] Nos, Communia.
Casus Recti. { 2. { M. אַתָּה Tu: אַתָּם }
 { F. אַתְּ Tu: אַתְּמוֹתְכֶם } Vos
 { 3. { M. הוּא Ille: הֵם }
 { F. הִיא (הוּא) Illa הֵן, הֵנָּה Illa.
 † אֵל pro Ipse. * Comm. הֵל, הֵלֵךְ illi, illa.
* Obliqui Casus Personalium sunt per Suffixa Verbis annexa, vt iam offen-
sum est: vel per eadem, separatim Particulis subiuncta, vt *אֲנִי me*,
לְךָ tibi: &c. vide Tab. XX.

DEMONSTRATIVA { Hic, Ille: זֶה & זֶה זֵה *ista*: זֶה Comm.
RELATIVVM { Qui, Quæ, vtriusque Generis & Numeri.
INTERROGATIV. { Personæ מי Quis?
 { Rei מה, מה, מה Quid? Quodnam?

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
13
14
15

Tab. VII. De Modo Suffigendi. Ante additionem Suffixorum.

} Nom. Masc. & Verborum לָהּ, vt מִקְנֶהּ pecus tuum, עָשָׂוִי
 } fecit me. Sic & הִנֵּה, ecce, אֵינִי, vbi.
TOLLITVR } * Cum consona tolli iubetur, tollenda simul est eius Vocalis, quæ
 } præcessit.
 } Plur. Masc. & יָם Duale, vt מֵתֶיךָ mortui tui, יָרֵיוֹ ma-
 } nus eius. Nam Dualis hic eadem est ratio, quæ Pluralis.
 } Proprie Suffixa Pluralia non habent Iod, sed illud est ex syllaba יָם,
 } sublato י, superstes. Facillioris autem expeditionis causa Iod Suf-
 } fixis Pluralibus addidimus, vt Vocalium ratio melius constaret,
 } nec opus esset Fœmininis Plur. nouum Iod adiungere.
MYTATVR } } Fœm. Singulare in ת, vt תִּלְתֶּךָ lex tua.
 } } & תָּן Verborum in ת vel תו, vt צִמְתָּנִי ieiunasti mihi.
 } } Pathach finale Verborum, & inde ortum Scheua, in Kamez,
 } } vt יִשְׁלַחְךָ mittet te, דָּקְרוּהוּ foderunt ipsum.
SINE GLVTINE (Vocali peculiari præcedente) suffigitur in Chirek Magnum
 } vel () terminatis, vt בְּרֵאתֵיוֹ creauit eum, וִישַׁרְתֵּם וִישַׁרְתֵּם
 } } וִישַׁרְתֵּם וִישַׁרְתֵּם (Fœm.) illos, וְשָׁבוּ captiuos duxerunt illos,
 } } כִּבְשָׁתָּהּ subigite illam.
 } His assimilantur אָב pater, אָח frater, וָסוּס fœderum, quod ante Suf-
 } fixa Chirek Magnum assumunt, vt אָבִי pater tuus, אָחִי frater il-
 } } lius, excepta Persona I. Sing. quæ regularis est, vt אָבִי pater meus.
 } Etiam הָ os, He in Iod conuertendo, hoc imitatur, vt הָוִי & הָוִי
 } } os eius. At I. Sing. הָוִי os meum, הָוִי plane abiicit.
Suffixa amulantur } } Paragogicum & Locale, vt קוּמָה surge, אֶרְצָה
 } } terram versus.
 } } & י Paragogica, vt יַעַר הַיָּעַר fera silue,
 } } אָסֵר ליגans, יָרְעוּן יָרְעוּן sciuerunt, תִּמְתּוּ morie-
 } } mini. quo pertinet י in מו, pro ס Suffixo,
 } } quod frequens in metricis, rarius in aliis.
 } * Inter Verbum & Suffixum raro est נ epentheticum, vt יִשְׁרָבֶנְךָ
 } } ministrabunt tibi F. Esa. 60. 7. Contra interdum הו cum
 } } 3. Prat. Fœm. per syncopen contrahitur, vt הוּבֵנִי furas est
 } } עַמּוּ Job. 21. 18.

Tabu

Tabula VII. De Coniugationum Variatione.

1. Coniugationum Nomina sunt ex קָל antiquo Paradigmate, vt *Niphal, Piel* &c. Sola *Kal* ex natura sua appellatur *leuissima*, hoc est nullo Dagesch Forti, neque seruii augmento (ה, ה, ה) onerata.
2. Coniugationes *Graues* dicuntur Dageschatae, *Piel, Pual, Hithpael*: *Leues* reliquae, *Kal, Niphal, Hiphil, Hophal*, quae Dagesch non habent. Nam quod in Futuro, Imper. & Infin. *Niphalest*, non est Coniugationis proprium, sed eiectionis ה characteristici compensatiuum.
3. *KAL* si *Neutra* est, deficit *Niphal*: *PIEL* autem & *HIPHIL* exinde *Transitiuae* fiunt, vt פָּרַח *perit*, פָּרַח & פָּרַח *perdidit, perire fecit*: sin *Kal Actiuum*, *NIPHAL* *passiue* respondet, vt פָּרַח *vnxit*, פָּרַח *vnctus est*. *Piel* tum actionem intendit, vt פָּרַח *impense benedixit*: *HIPHIL* eam *transitiuam ultra* facit, vt פָּרַח *comedendum dedit*. *Pual* & *Hophal*, *Passiua* vtraque suae *Actiuae* (*Piel* & *Hiphil*) respondent, & perse rare sunt. *HITHPAEL* *Reciproca*, vt פָּרַח *seipsum sanctificauit*: interdum aequae simplex ac *Kal*, v. g. פָּרַח *orauit*. Est etiam, vbi *NIPHAL* *Reciproca* aequiualeat, vt פָּרַח *custodire Imp. h. e. custodi te ipsum seu caue*.
4. Paucissima Verba per omnes Coniugationes variantur, plurima per duas, tres, aut quatuor: quaedam in vna.
5. Sicut omnium Futurorum formatiuae initiales ת, ת, ת ; ita omnium Praeteritorum terminationes ה, ה, ה sunt eadem.
6. *Prasens* Tempus per Praeteritum & Futurum; accuratius per Participium Benoni describitur, addito Pronomine separato pro Personarum differentia.
7. Infinitiu cum suo Verbo constructi plerique in Cholem desinunt, aliquando etiam *Niphal* ה pro ה reducit, vt פָּרַח *pu-gnando*. Reliqua de his vide Tab. XXI. §. 16. 17.

* Tria sunt Futura *androgyne*, hoc est Masc. initium *Iod*, & Fem. terminationem ה habentia, Gen. 30. 38. 1. Sam. 6. 12. Dan. 8. 22.

Tab. IX. Typus Coniugationum.

HIPHIL	PIEL	NIPHAL	KAL		
<i>Transitiua</i>	<i>Actiua</i>	<i>Passiua</i>	<i>Actiua aut Neutra</i>		
הִפְקִיר	פָּקַד	נִפְקַד	פָּקַד F.)	פָּקַד	3. M. }
קָרַת	קָן		תָּ F.	תָּ	2. M. }
<i>Augmenta Consequentia sunt eadem que in Kal:</i>				תָּ	1. C. }
הִפְקִירוּ			תָּ F.	תָּם	3. C. }
<i>etiam Zere vel Chirek Secunda in Patbach transi.</i>				תָּ	2. M. }
				תָּ	1. C. }
			<i>Quoties tertia Radicalis otiosa est, accipit Scheua mutuum.</i>		

אֶפְקִיר	אֶפְקַד	אֶפְקַד	אֶפְקַד	1. C. }	} Sing.	} Futurum.
אֶפְקִיר	אֶפְקַד	אֶפְקַד	אֶפְקַד	2. M. }		
אֶפְקִיר	אֶפְקַד	אֶפְקַד	אֶפְקַד	3. M. }		
אֶפְקִירוּ	אֶפְקִירוּ	אֶפְקִירוּ	אֶפְקִירוּ	1. C. }	} Plur.	
אֶפְקִירוּ	אֶפְקִירוּ	אֶפְקִירוּ	אֶפְקִירוּ	2. M. }		
אֶפְקִירוּ	אֶפְקִירוּ	אֶפְקִירוּ	אֶפְקִירוּ	3. M. }		

Chirek M. manet: aut fit Zere, praesertim ob Van Conuersium.

אֶפְקִירוּ in reliquis Scheua.

אֶפְקִירוּ sic Chirek in ceteris.

הִפְקִיר	פָּקַד	הִפְקִיר	הִפְקִיר F.)	פָּקַד M. Sing.	} Imperatius.
הִפְקִיר	פָּקַד	הִפְקִיר	הִפְקִיר F.)	פָּקַד M. Plur.	
הִפְקִיר	הִפְקִיר	הִפְקִיר	הִפְקִיר	הִפְקִיר	Infinitius.
הִפְקִיר	הִפְקִיר	הִפְקִיר	הִפְקִיר	הִפְקִיר	} Participium.
הִפְקִיר	הִפְקִיר	הִפְקִיר	הִפְקִיר	הִפְקִיר	

* Motio Participiorum fit, sicut in Adiectiuis, vt שמר שמרה שמרים
שמרת Nisi quod Fœminini Sing. etiam alia forma in שמרת est,
vt שמרת, נכחרת, משלכת &c.

* I. Mu-

- *1. Mutatio in Personis hic eadem est, quae in ceteris Coniugationibus, v. g. Praeteritis adicitur ת, תי, ו, ו, תם, ו cum Pathach sub media Radicali: Futuris praenonitur ת, ו, ו, cum Vocali vniuscuiusque Coniugationis propria, & iam tum in schemate praemonstrata.
- *2. Exemplum Infinitivi Pual non superat praeter אָנַח *furto auferri* Geo. 40. 15. cholematum propter constructionem, de qua adi Tab. 21. §. 17.
- *3. Hophal finem O interdum cum Kibbuz permutat.

Hitphael	Hophal	Pual	
Reciproca	Passiva	Passiva	
הִתְפַּקֵּר	הִפְקֵר	פִּקֵּר	Praeter.
אֲחַפְּקֵר	אִפְקֵר	אִפְקֵר	Futur.
הִתְפַּקֵּר	Carent		Imperat.
ut Imper.	הִפְקֵר	*	Infinit.
מִתְפַּקֵּר	מִפְקֵר	מִפְקֵר	Particip.

Observationes

KAL paucorum finit in { Zere, vt תִּפַּץ voluit, & saepe אָהַב amavit. In ceteris sunt regularia, vt תִּפַּצְתָּ Cholem, vt יָכוֹל potuit, יָכוֹלְתִּי potui, אוֹכֵל potero, is. Regularis est 3. Plur. Praeter. יָכֹלוּ potuerunt. Sic etiam קָטוּנְתִי parvus fui. Fut. תִּקְטֹן &c.

NIPHAL pauca { Neutro-actiua, vt נִלָּחַם pugnavit, נִשָּׁבַע iuravit &c. Cholemata, vt נִחְתָּמוּ obsignatum est, נִחְפָּזוּ conuersum est.

PIEL habet etiam { Quadrata, vt קָרַקַר, כָּלְכַל in ceteris regularia. Cholem pro Dagesch, vt לוֹשֵׁן, לוֹשֵׁן.

HIPHIL He interdum { amittit cum Praefixis, vt לִשְׁמִיעַ Psal. 26. 7. superaddit Futuro ex Chaldaismo, Psal. 28. 7. אֶדְבֹר אֲדַבֵּר confitebor ei.

HITPHAEL ת obfibilantes טַעַשׁ transponit; etiam post צ in ט conuertit, vt הִשְׁתַּבַּח gloriarī, יִשְׁתַּבֵּל onerabit se, נִצְטַרַק iustificabimus nos. Raro ת in Dagesch mutat, vt הִנְבַּחְתִּי vaticinatus sum, הִטְהַרוּ mundarunt se: at שָׁחָ epentheticum ו assumit, sic הִשְׁתַּחֲוֶה adoravit.

* Exempla transpositi י, & ת mutati in ו, pure Ebrais defunt.

Tab.

2
3
4
5
6
7
8
9
11
13
14
15

Tab. X. De Defectiuis Pe Nun, & Lamed Nun vel Tau.

I. Pe Nun.

NUN { abiicitur scheinatum, vt נשן parce, נען tange, נשן osculare. Dagesch, si fuit medium, vt נפל cadet, נחיל eripuit, נגיע pertingens. Paragogen נ (נ) ob Guttural. in Infinitiuo, vt נשן accedere.

* Emulantur octo Verba Pe Iod, vt נצב, נבח, נצע, נקח, נצח, נצר, נצק & Futur. נצב, vt נצב statutus &c. Etiam Rad. נקח accepit, vt נקח accipe, נקח accipere, נקח, נקח, נקח accipiam, es, et, נקח cepit illos, Hof. 11.3.

† Multa hic saepe sunt regularia, Gen. 4. 13. Pf. 4. 7 Pf. 118. 1. Exod. 29. 1. &c. praesertim mediâ indageschabili, vt נחלף adulter aberis.

II. Lamed Nun vel Tau.

NUN vel TAV abiicitur ante seruilem similem, & seruiilem Dagesch imprimitur, vt נרתו a נרתו, נשבו a נשבו excidit, נשבו habitauit.

* Radix נתן dedit, נ etiam ante ת amittit, vt נתן dedisti. In ceteris quoque irregularis est, Fut. נתן נתן נתן dabo, is, it, Imp. נתן da. Inf. נתן (etiam נתן regulariter) dare.

Nota; Omnis perfecta Radix tres litteras Radicales habet. Anomala ergo Verba sunt, in quibus inter coniugandum vel deficit aliqua Radicalis, & hæc Defectiua vocantur; vel quiescit, (vt sunt נון) quorum Verba dicuntur Quiescentia. Vtriusque generis litteras signamus ex antiquo Paradigmatе נעל, vt נ primam Radicalem, ע secundam, ל tertiam notet. Dupliciter imperfecta utramque anomaliam sequuntur, vt נעל percutiet, נעל timebo. Excip. R. נעל exiit pag. 34.

Tab.

(31)

Tab. XI. De Defectiuis secunda, seu Geminatis.

Geminata sunt, in quibus secunda Radicalis est similis tertiæ, vt סִכַּב, חָנַן &c. aliamque anomaliã habent in Leuibus, aliã in Grauibus Coniugationibus.

1. expungitur media, vt רַב *multus fuit.*
2. ob augmentum {
 - omne posterior Radicalis dageschatur, vt סִכַּב *circumdate.* (Longa corripitur traiecto accentu, vt רַבִּי *canite.*)
 - Syllabicum ex Scheua muto fit ו, vt צַוִּיתִי *protexi.*
3. formatiua habent {
 - plerumque Kamez, quod interdum in breuem & Dagesch resoluitur, vt יָשָׁם, יָקַב, יָחַן, אָחַר
 - Zere in Prat. & Particip. Hiphil, vt חָסַב
 - Schurek in Hophal, vel Kibboz cum Dagesch. ordinaria puncta in Fut. Inf. & Imp. Niphal, i. e. Ch rek (in I. S. Fut. .) cum Dagesch.
4. Niphal definit in Pathach (rarius in Zere vel Cholem) Participium Niphal in Kamez vel Zere.
5. Hiphil definit in Zere vel Pathach, חָנַן, חָסַב, חָמַר

In Grauibus pro Dagesch secundæ, prima ו habet, vt הוֹסַמְתִּי *sedavi,* פָּחַקְקִי *legem ferens,* מַחֹלְלִי *vulneratus.*

- * 1. Geminata sæpe sunt regularia: & quidem semper in Participiis Kal, vt סִכַּב *circumfluens,* אָרַר *maledictus.*
2. Augmenta Verborum sunt vel *Antecedentia*, quæ & *Formatiua* literæ vocantur, vt sunt vel חָנַן Futurorum, & חָסַב Participiorum, ה Coniug. Hiphil &c. vel *Consequentia*, h. e. terminationes חָנַן, חָסַב, quæ Syllabica dicuntur, cum ו, י & ה (tanquam nudæ quiescentes) sint *A syllabica.*
3. Exempla difficiliora sunt, KAL חָנַנְתִּי *misertus sum,* חָנַן *miserebor,* חָנַנִי *miserere mei,* חָנַן *in cantando.* NIPHAL חָסַב *liquefactum est,* חָסַב *confringent.* PIEL חָסַב *confringent.* HIPHIL חָסַב *diruisti.* חָסַב *incipiam.* HOPHAL חָסַב *gratia fiet.* HITHPAEL חָסַב *conquassarunt sese &c.*

E

XII.

XII. De Verbis Pe Aleph, & Jod.

I. Pe Aleph.

Cholem in Futuro Kal, desinente in Zere, vel Pathach, vt **אָנָה** tenebis, **יִנְכַר** peribir. In 1. Sing. N absorbetur, vt **אָמַר** dicam: raro in aliis, vt **אָסַף** colliges.

Chatephsagol in Imperatiuo (Sing. Masc.) & infinitiuo Kal, vt **אָכַל** comede, **אָכַלְתָּ** in prebendendo. Singularis contractio est **אָמַרְתָּ** in dicendo, octo punctis ad duo redactis.

Cetera, saepe & ipsa Tempora iam notata, sunt regularia, vt **אָמַרְתָּ** dis Foem. **אָמַרְתֶּם** prebendite, **אָמַרְתָּ** prebendet, **אָסַף** collectus est.

II. Pe Jod.

abiiicitur 1. Futuri Kal, quod duplex Zere amat, vt **יָרַד** descendet: rarius Chirek & Pathach, vt **יָבֵשׁ** arefcet, quæ forma saepe Jod retinet, vt **יָרַשׁ** possidebo, **יָעִיר** euigilabit.

2. Imperatiui Kal, qui Zere postulat, vt **יָשֵׁב** sede.

3. Infinitiui Kal, paragogen **יָשֵׁב** assumentis, vt **יָשֵׁב** sedere. At Infinitiuus cum suo Verbo constructus, regularis est, vt **יָרַע יָרַע** cognoscendo cognosces.

* **יָדַע יָדַע** scito, **יָדַע יָדַע** scire, pathachantur propter Gutturalem.

mutatur 1. in **י** (Vau Cholem) per totum Hiphil, & Præteritum ac Participium Niphal, vt **יָרַשׁ יָרַשׁ** expulit, **יָרַח יָרַח** natus est.

* Excipe **יָשֵׁב יָשֵׁב** benefecit, **יָעִיר יָעִיר** euilauit, **יָעִיר יָעִיר** lactauit.

2. in **י** mobile, (Vau dageschatum) in Temporibus Niphal dageschandis, vt **יָרַח יָרַח** timeberis, **יָשֵׁב יָשֵׁב** saluabitur Foem. **יָרַח יָרַח** erudimini Imp. **יָרַח יָרַח** nasci. Et in Hithpacl, vt **יָרַח יָרַח** se cognoscendum prebere.

3. in **י** quiescens per Hophal. e. g. **יָרַח יָרַח** deductus est.

Cetera sunt regularia, vt **יָרַח יָרַח** natus est &c.

† Octo Verba Jod abiiicere, & in Dagesch. vertere, supra de Pe Nun dictum est p. 30. quæ imitatur interdum Fut. & **יָצַר יָצַר**, vt **יָצַר יָצַר** formabo.

XIII. De Quiescentibus Ajin Vau.

Imperatiuus & Infinitiuus est ipsa * Radix, in $\bar{\nu}$ plerumque quiescens, vt קום *surge & surgere*: raro in $\bar{\nu}$, vt בוא *venire*, בוש *erubescere*, אור *lucere*.

In KAL { * Non ergo, vt in ceteris Verbis, Radix hic est 3. Sing. Præteriti Kal. Præteritum & Participium Kamez habent, excluso Vau, vt קם *stetit*, נב *veniens*: quod in augmentis Præteriti syllabicis fit Pathach, vt קמתי *steti*, nisi obsit quiescens, vt נתתי *veni*. Excipe מת *mortuus est*: בוש *erubuit*: אור *splenduit*: טוב *bonus fuit*.

Futurum fit præmissa Radici Formatiua per Kamez, vt אשוב *redibo*: soli R. בוש *per Zere*, vt יבושו *erubescunt*.

HIPHIL { habet Chirek Magnum pro media Vau, interdum Zere, quod fere semper fit in Imperatiuo sine augmentis. vt הביא *attulit*, חשב *reduc*. Interdum ה excidit, vt יבכות *Iob. 33. 13*. Formatiua Præter. & Participii Zere: ceterorum habent, ante augmenta syllabica (נו תם תי ת) assumitur ו, vt חסרותי *remouit*.

Futurum fit ex Fut. Kal, ו [vel ו] in $\bar{\nu}$ mutato, ימיר *occidet*, יביני *afferet*.

{ habet ו vbiq; pro media ו (ante ו augmenti fit ו euphonicum) vt יכין *Ps. 38. 9*.

NIPHAL { Formatiua in Temporibus dageschandis habent puncta ordinaria: in reliquis Kamez, vt הפור *circumcidimini*. ante augmenta syllabica ו assumit, sicut Hiphil.

HOPHAL raro occurrit, vt הוקם *stabilitus est*, ימיר *occidetur*.

GRAVES Coniug. pro dagesch habent ו in prima, & vltimam duplicant. vt פוצץ *dissipauit*, ארום *exaltabo*, ארום *exaltatus est*.

* Murant Vau in Iod, in Imper. & Futuro Kal, בון *intelligere*, גור *exultare*, דין *iudicare*, לון *pernoctare*, שום & שות *ponere*, שור *canere*, שוש *latari*, רוב *litigare*, e. g. שיר *pone*, ישום *ponet*. Semel est ישום *Exod. 4. 11*.

2. Infinitiuus cum suo Verbo constructus habet ו, vt שוש *latando latabor*.

2
3
4
5
6
7
8
9
11
13
15

Tab. XIV. De Quiescentibus Lamed Aleph.

totius Præt. Kal, & 3. Sing. Præt. Niphal. in *Kamez*,
 vt **חָטָא** peccauit, **נִקְרָא** vocatus est.
 † Excip. **יָרָא** timuit, **מָלֵא** plenus fuit, **שָׂנֵא** odit.
 * Propter longam perit Scheua quiescens Præteritorum, vt
נִקְרָאתִי, **בָּרָאתִי**
 ceterorum Præteritorum in *Zere*, vt **מָלֵאתִי** imple-
 uisti, **הִמְצַאתִי** inueniendum dedi.

Pathach
 N mutat

Cbolem Futuri & Imperatiui in *Kamez*, vt **אֶצְבֵּן** milita-
 bo, **בְּרֵא** crea, **יִרֵא** time.

Excipe Fœmininas Plurales in **אֵנָה** exeuntes,
 vel etiam Iod inserto in **אֵינָהוּ**, sicut quoque
 a Lamed He, & quibusdam Aiiin Vau, etiam Gemina-
 tis, in **וְנָה**) vt **וְרָאִינָהוּ** **צֵאִינָהוּ** exite & videte,
הַמִּוֹטִינָהוּ (a **מוט**) natabunt, **סָבִינָהוּ** circumda-
 te F. &c. vbi interdum **ה**, (interdum **וְ**) abiicitur
 vt **קְרָאתִי** vocate Ruth. 1. 20. **קְרָאתִי** Exod. 2. 20.

† Peculiare est **קְרָאתִי** vocauit F. pro **קְרָאתִי** Esa. 7. 14.

Infinitiuus interdum assumit **ה**, sicut in *Lamed He*, vt **שִׁנְאֵהוּ** odisse
 Prov. 8. 13. **הַנִּבְּאֵהוּ** vaticinari Zach. 13 4.

Cetera sunt regularia.

* Radix **צָא** exiit, in Futuro, Imperatiuo, & Infinitiuo Kal
 sequitur leges Verborum *Pe Jod*, insuper Infinitiuum
 arctius, quam illa Verba, contrahit, vt **צֵאִיבִישׁ**
צֵאִי egredere : (excepta Fœm. Plur. Cant. 3. 11. **צֵאִינָהוּ**
 exite F.) **צֵאִי** egredi, quem Infinitiuum R. **צֵאִי**
 emulatur, a quo **שָׁאֵר** & **שָׁאֵר** ferre, condonare
 est.

Tabu-

(35)

Tabula XV. De Quiescentibus Lamed He.

- quiescit in {
- { Kamez, in Præteritis, vt רָאָה *vidit*, וּרְאָהוּ *visus est*, וּרְאָהוּ *apparuit*, וּרְאָהוּ *ostendit*.
 - { Sagol, in Futuris & Participiis, vt חָזַח *flebit*, וְיַבְכּוּ *videns*, וְיַעֲשׂוּ *fiat*.
 - { Zere, in Imperatiuis, רְאֵה *vide*, עֲנֵה *responde*, וְרְאֵהוּ *ostende*.
- He { abiicitur {
- { ante augmenta asyllabica (ו' & ו') vt בָּזוּ *spreuerunt*, הַפְּנֵי *adiscaberis F.*
 - { in incremento Participiorum, vt חֹלְרִי *agra*, בּוֹנִים *adificantes*, קִצְוֶךָ *præcipiens tibi*.
- mutatur {
- { in {
 - { ante augmenta syllabica. Quiescit tunc in Kal in Chirek; in ceteris in Zere. vt עָשִׂיתָ *fecisti*, עָנִיתִי *afflictus sum*; (* at קָוִיתִי) ante נָחַ *Fœm.* in Sagol, vt וְרָאִינָהּ *videbunt*, & בְּכִינָהּ *fletu*.
 - { in Pahul, vbi diphthongascit, vt כָּסוּי *tectus*, נְטוּיָהּ *extensa*.
 - { Raro ante augmenta ו' & ה', vt יַחֲסִיין *confident*, חֲסִיָּהּ *confisa est*: sapius Benoni, vt בּוֹכִיָּהּ *flens F.*
 - { in ת' {
 - { ante ה' Fœm. Præteriti, vt הִיָּתָהּ *fuit F.* quod interdum contrahitur, vt עָשָׂהּ *fecit F.*
 - { præcedente ו', in Infinitiuis, vt לְרְאֹהוּ *ad videndum*. Aliàs quoque, præsertim si cum suo Verbo emphatice construuntur, in ו' desinunt, aut per apocopen in ו', vt קָנָהּ *possidere*, שָׁתָהּ *bibere*. Speciale est הִרְבָּהּ *multiplicando* Gen. 3. 16. c. 22. 17.

¶ Perfecte formantur Mappikata, vt בָּבָהּ, בְּבָהּ, הִגְבְּהֵתִי &c.

E 3

Apo-

Apocope Verborum Lamed He.

1. Verba, quæ ultimam ה habent, illud sæpissime in Futuris abiiciunt, non modo cum ו Conuersiuum præcessit, aut נ ne; sed etiam absolute, sine præuia Particula.
2. Tum Futuris dageschatis Vocales propriæ manent, vt Niph. וירא & apparuit: Piel וירא retegēs, nam dagesch excidit ex finali.
3. In Futuris non dageschatis Sægol terminale ad primam Radicalem, & in Hiphil etiam ad præformatiuam retrahitur; in Kal autem manet sub formatiua Chirek, aut eius loco Zere per euphoniā. Omnia huiusmodi sunt toni Milhel. e. g. Kal וירא & adificauit, וירא migrabit, וירא & uertimus, וירא & uidit Fœm. cuius Masc. semper est וירא & uidit, licet sine ו Conuersionis sit וירא & וירא Exod. 5. 21. Ier. 23. 18. HIPHIL וירא & multiplicauit, וירא & deportauit.
4. Si Prima est Gutturalis, Pathach pro Sægol poscit; sub formatiua autem vel Chirek manet, vel Pathach iteratur, vt וירא & exarsit, וירא & castra posuit, וירא & respondit, וירא ne facias.
5. Media בורכבא duplex Scheua in fine amat, vt וירא & dominabitur, וירא & fleuit F. וירא & bibit. Pariter in Hiphil וירא dilatabit, וירא & potum præbuit.
6. Rad. וירא fuit, & וירא vixit, in Chirek desinunt, præcedente Scheua, vt וירא ero, וירא erit, וירא viues &c.
7. Quæ simul deficiunt prima Nun, in Kal Zere vel Chirek; in Hiphil Pathach postulant, vt וירא declinabis, וירא inclina, וירא & וירא aspersus est, וירא & percussit.
8. Hithphael וירא incuruauit se, epentheticum saum ו in apocope Futuri per Schurek mouet, vt וירא & adorauit: in Plur. autem est וירא adorabunt.

Apocope Imperatiui.

Apocopen interdum patiuntur Imperatiui PIEL, vt וירא reuela, וירא manda. HIPHIL, vt וירא multiplica, וירא fac ascendere, וירא inclina, וירא percute. HITHPH. וירא agrotum age.

XVI. De Mutatione Vocalium propter incrementum.

I. Vox Milhel difyllaba mutat Vocalem

- 1. in *Scheua* in Plurali Absoluto, vt **נַפְשׁוֹרִים** *anima*, סְפָרִים *libri*. Excipe Cholem, quod plerumque in analogam mutatur, vt **קְרָשִׁים** a קָרַשׁ *sanctitas*.
 - 2. in *Patbach* sub Gutturali sagoltata, vt **עֲבָדִי** *seruus meus*, ex **עָבַד** &c. Imitantur **מֶלֶךְ** *rex*, **נַפְשׁ** *anima*, **דָּרֶךְ** *via*, **רֶגֶל** *pes*, **קָרֶן** *cornu*, **קֶשֶׁת** *arcus*, **זֶרַע** *semen*, **צֶלֶם** *image*, **כֶּסֶף** *argentum*, **גֶּפֶן** *vitis*, **כַּרְם** *vinea*, **צֶמֶר** *lana*, **שֶׁמֶן** *oleum*, **סֵלַע** *petra*, **דְּלָת** *ostium*, **צֶלַע** *latus*, **כָּלֵב** *canis*, **פְּלִיגָה** *riuus* &c. vt **נַפְשִׁי** *anima mea*, **דְּרָכּוֹ** *via eius*, **מַלְכֵי גוֹיִם** *reges gentium*.
 - † Etiam in polysyllabis, vt **מַמְלַכְתּוֹ** ex **מַמְלָכָה** *regnum*.
 - 3. in *Sagol* sub Gutturali Zerata, vt **חַפְצִי** (*ex חַפֵּץ*) *voluntas mea*. Sic **עֲזָר** *auxilium*, **חֵלֶק** *pars*, **חֵדֶב** *adeps*, **עֲרָר** *grex*. Æmulantur **נֶגֶד** *coram*, & Inf. **לְכַרְי** *ire*, vt **נֶגְדוֹ** *coram illo*, **בְּלִכְתֶּךָ** *in ire te*, i. e. cum iueris.
 - 4. in *Chirek Paruum* reliqua, vt **צִדְקִי** *iustitia mea*, **קְבָרֵי הָעָם** *sepulcra populi*.
- posteriorum {
- 1. in *Scheua* vt plurimum, (etiam in polysyllabis.)
 - 2. in *Chatephkamez* sub media Gutturali, quam Cholem præcesserat, vt **תְּאָרֵי** *forma eius*, (ex **תָּאָר**) **אֶחָדִי** *tabernacula Kedar*. Sic & **פְּעָר** *opus*, **טָהַר** *mundities*.
 - 3. in *Kamez* longum in Plurali Absoluto, vt **דְּרָכֵי** *via*, **אֶחָדֵי** *tentoria*, **נְעָרִים** (*ex נֶעַר*) *iuuenes*.
- † *Hætenus de Milhel, quod in Sagol vel Patbach definit, præcedente Sagol, vel Zere, vel Choleqm.*

* Iam-

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

* Imitantur hoc nomina formæ פָּרִי, vt פָּרִיו, פְּרִים, פְּרִיָּם *fructus eius, eorum*. At cum Suffixo scheuato, Scheua primæ fit Sægol, vt פְּרִיָּךְ, פְּרִיָּכֶם *fructus tuus, vester*, quod in quibusdam cum aliis etiam Affixis est propter gutturalem, vt חֲצִיָּו *dimidiam eius*. Excipitur כְּלִי *instrumentum*, Plur. כְּלִים, Reg. כְּלֵי, Aff. כְּלָיו &c. Singularis cum Suffixis non reperitur.

† שֹׁכֶם *humerus* Sægol pariter, ac si Milhel fuisset, in incremento corripit, vt שֹׁכְמוֹ *humerus eius*. Contra פְּרִי *fructus* cum הֵם & הֵן manet inuariatum Amos 9. 14. Ier. 29. 28.

2. Disyllaba Milhel, quorum media est Vau vel Iod, cum incremento in longam contrahuntur, sicut in Regimine, vt בֵּיתוֹ *domus*, בֵּיתוֹ *domus eius*, יַיִן *vinum*, יַיִנִי *vinum meum*, מוֹת *mors*, מוֹתֵם *mors eorum*. Excipe עֵיר *pullus iumentis*, עֵירוֹ *pullus eius* Gen. 49. 11. Pluralis variat: quorundam enim contractus est, vt לַיְלֹת *noctes*, מוֹתִים *mortes*: in aliis Kamez sub media, vt עֵירִים *pulli*, תֵּיִשִׁים *birci*, חֵרִים *exercitus*. At בֵּיתוֹ facit בֵּיתֵי, Reg. בֵּיתֵי *domus*, cum longo.

3. Chirek Nominum Milhel cum ה Paragogico aut Locali fit Scheua, vt בֵּיתָהּ *domum*, הַשָּׁמַיְמָה *cælum verjus*. Sic etiam מוֹתָהּ *mors* ex Sægol, Pf. 116. 15.

II. Vox Defectiua mutat

longam in analogam breuem cum Dagesch,

{ Kamez in Pathach, vt יְמִים *maria*, עֲמִי *populus meus*, ex יִם, עַם &c.

nempe { Zere in Chirek P. vt חֲצִים *sagitta* a חָץ. Sic נֶס *vexillum*, קֶץ *finis*, צֶלַע *umbra*, vt נֶסֶי *vexillum meum*.

{ Cholem in Kamezchatuph vel Kibbuz, vt ex עוֹ *robur*, עֵי & עֵי *robur meum*: Sic כָּלְנוּ *omnes nos*, חֲקִים *statuta*: חֲנִי *miserere mei*, ex חָן Imper.

† Si iamtum adfuit breuis, solum Dagesch additur, vt רַב *multus*, רַבִּים *multi*: סָבַ *circumdedit*, סָבּוּ *circumdederunt*. Sic נֶפֶס *festum*, כָּף *vola*, טָף *paruulus* &c. Sed בַּת *filia*, פֶּת *frustum*, צָר *latus*, מַס *tributum* Pathach in Chirek mutant, vt בְּתִי *filia mea*. Imitatur אֱמֶת *veritas*, vt אֱמֶתוֹ *veritas eius*.

* Interdum longa non defectiuorum sic resoluitur euphonie causa, vt שָׁתוּ *posuerunt*, קֶטְנִים *parui*, חֲקִים *statutus est*: & versa vice Dagesch in longam absorbetur.

III. Præ-

III. Præterea ob incrementum mutantur

- i. in Scheua { Kamez & Zere in tertia ab accentu syllaba, vt דְּבָרַיִם *verba*, לִבִּי *cor meum*.
 Cholem & Pathach finalia Verborum, aut horum æquale
 Kamez in לִי, vt יִשְׁמְרֵנִי *custodiet me*, אֶפְתָּחָה *aperiam*, paragog. יִקְרְאוּ *vocabunt*.
 { Zere finale quodcunque (i. e. Nominis, Verbi, Participii)
 vt בְּנִי *filius meus*, אֶזְמַרְהוּ *psallam*, שׁוֹמְרִים *custodientes*.

* 1. Manet Zere post Kamez vel Scheua, vt שְׂכֵנִים *a vicinus*, פְּאָרָה F. ex פָּאָר *ornamentum*.

2. Zere & Cholem Verborum, ante Suffixum scheuatum, ἀναλόγως mutantur, illud in Sægol vel Chirek; hoc in Kamezchatuph. e. g. אֶזְמַרְהוּ *psallam tibi*, אֶתְהַלַּלְתִּי *extollam te*, יִשְׁמְרֵךָ *custodiet te*. Sed ante chatephpathach manet Zere, vt אֶשְׁלַחְךָ *mittam te* Gen. 32. 26.

2. In Kamez Scheua quiescens vel compositum in Fæmineorum disyllaborum Plurali absoluto. e. g. שְׂמְחֹרָה a שְׂמְחָה *letitia*, נְעָרוֹת a נְעָרָה *puella*. Sic quoque אִמְרָה *sermo*, עַלְמָה *virgo*, שְׂפָחָה *ancilla*, שְׂמֵלָה *vestis* &c. Præter מִצְוָה *præceptum*, מַרְמָה *dolus*, חֲכָמָה *sapientia*, & si quæ alia Scheua retinent, vt מִצְוֹת *præcepta* &c.

3. In Kamezchatuph Scheua Imperatiui & Infinitiui Kal, vt שְׁמְרֵנִי *custodi me*, בְּבָרְחוּ *in fugere illum*. Non autem ante Suffixum scheuatum, vt לְשַׁמְרֵךָ *custodire te*.

* Specialis est resolutio quiescentis ו in Plurali מְלָכִיּוֹת ex מְלָכָה *regnum* Dan. 8. 22. Cui ferme simile est אָחוֹת *soror*, cuius Pl. אָחוֹתַי *sorores mea*, existat Iof. 2. 13. at אָחוֹתַיָּךְ *sorores tue* Ezech. 16. 61.

F

Tab.

Tab. XVII. De Mutatione Vocalium
propter Gutturales & Resch.
Propter Gutturalem est

1. Longa analoga pro breui cum Dagesch. Emulatur ׀ h. l. Gutturales.
v. g. םע׃ hic populus, פאר ornavit, Piel: םבורך benedictus,
Püal: ם׃ videbor. nam Sægol etiam formativæ Futuri ם pro
vicaria ם Chirek habetur.

† 1. Ratio est, quia Gutturales & Resch sunt indageschabiles.

2. Analogia hæc est: { Kamez } respondet ם { Pathach.
Zere } Chirek Parvo.
Cholem } Kibbuz vel Kamezchatuph.

* Ante Aspiratas literas ם & ם, & manet sæpenumero bre-
vis sine Dagesch, vt ם׃ festina, ם׃ ille, ם׃ sius
arena, ם׃ purificavit, ם׃ consolans.

3. Scheua Compositum pro Simplici. Plerumque Chatephpathach: in
Niphal & Præterito Hiphil, etiam præsentem ם (radicali aut servili)
in Futuro Kal, fere Chatephsægol est. Hophal habet Chatephka-
mez. v. g. םעכרים serui, םערו puer illius, םעקי clamaverunt, םעמר
dictum est, םעמטו peccare fecit, םעמטו faciam, םעמטו
facies &c.

* Sæpe manet Scheua quiescens sub Gutturali, vt tamen me-
diocri analoga præcedat, vt ם׃ ם׃ meditabitur, ם׃ ם׃
espe, ם׃ ם׃ exultabunt. Manet etiam Scheua plerumque
ante Suffixa; semper sub Verborum ultima radicali an-
te augmenta consequentia syllabica; item in Rad. ם׃
& ם׃, vt ם׃ לחמי panis meus, ם׃ רחמי vterus eius Form.
ם׃ ם׃ familia eius, ם׃ ם׃ in scientia sui: ם׃ ם׃,
ם׃ ם׃ &c.

Raro Chatephata est sub non-gutturali, vt ם׃ ברכו benedixit
ei, ם׃ ם׃ & audi 2. Reg. 19. 16. in pluribus libris: ם׃ ם׃
myriades, ם׃ ם׃ mersi sunt, ם׃ ם׃ sumta est.

3. Medio.

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

47

3. *Medioavis* pro Schemat (vel inde orto Chirek) ante Chatephatam, analogia obseruata, vt וְאֵנִי & ego, טַעַםר *gustate*, נַעַר *puer eius* וְעָבַד *seruire fecit*, יַעַסַר *sisterar*.

* Vulgo hoc ita efferunt: Gutturales puncta se & precedentem.

4. Chatephata abicit Chateph sequente Schemat, vt אֲנִי הַמְכַסֶּה *num celans ego?* יַעַבְדוּ *seruiant*, תִּזְנְאוּ *peccabitis*, אֹהֶלךָ *tentorium tuum* עֲנִי *miseria eorum* &c.

pro *Sagol* vocis Milhel ante vltimas מַמְּפִיקָטוּם, ח & ע item sub & ante penultimas ח ע, vt פֶּתַח *ostium*, נַעַר *puer*, אֶרֶץ *semita*. Vocatur PATHACH VICARIVM. Excipe לֶחֶם *panis*, רֶחֶם *uterus*.

5. Pathach

pro *Zere* vel *Cholem* Verborum finali ob ע, ח, & מַמְּפִיקָטוּם, & saepe propter ר, vt אֶפְתַּח *aperiam*, שָׁמַע *audi*, תִּתְחַם *miraberis*, שָׁפַר *confregit*.

sub prima Gutturali vocis Milhel, vt עָבַדְתִּי. vid. p. 37. § 2.

pro *Pathach* (praesertim Praefixorum כ, ב, ה) sequentibus ח קamezatis, vt הַרְרִים *montes*, אֶחָיו *fratres eius*, בְּחַרְבִּי *in gladio*. * Non autem cum monosyllabis aut ה paragog. vt כַּעַב *sicut nubes*, תִּתְרַח *versus montem*.

6. Sagol

† Huc pauca addi par est, בְּחַרְשֵׁים *in calendis*, הַתְּרִבּוֹת *vastitates*, הָאֲנִי *num ego* Num. 11. 12.

sub Gutturali Zerata crescentis Milhel, vt חֲלָקִי *pars mea*, vide p. 37. § 3.

F 2

Tab.

Tab. XVIII. De Mutatione Vocalium propter Accentus.

Mutat

Pathach }
 Sægol prius Milbel } in Kamez, vt { אֶלְדוּ בְּמַחְתִּי
 Scheua Præteriti } זָכַר נֶפֶשׁ
 Accentus Distinctiuus } Scheua Futuri & Imperatiui (etiam Kamezchatuph) in analogiam originis, seu eam, ex qua correpta fuit. e. g. יפולו cadent, יכלו potuerunt, ימרו canite, וימר & mortuus est, Cholem pro ו positio.
 Scheua Suffixi & Nominis in Sægol, vt וירבה via tua, ויכבו captiuitas. At Scheua Compositum in longam analogiam, vt הלי morbus, אני miseria ego.

† Tales Accentus sunt Silluk, Athnach, Merkamahpachatus, Sakeph, præsertim Katon: rarius Resia, duplex Paschea, & Segolta.

* Vox נרץ cum Præfixo Kamezato fit נרץ etiam sine accentu Regio: contra in quibusdam manet Sægol cum accentu, vt צרק & מלך & c.

finale Zere in Sægol, vt ויאמר השמר cave Exod. 23. 21. & dixit.
 Accentus retractus } Fut. Kal. Verborum עו (etiam Cholem Geminatorum) in Kamezchatuph, vt ויקם & surrexit, ונסב & circuiuimus.
 Kamez Suffixi ׀ cum 3. Fœm. Præt. vt וינבתא fura est illos Gen. 31. 32.

* Retrahitur Accentus vel propter *Vas Conuersuum*, vt וינחם & pœnituit: vel ob metum *collisionis*, cum vltimam tono affectam sequitur monosyllabum, vel disyllabum Milhel. v. g. נפרר הפרר separare queso Genes. 13. 9. אוחותם קרא לילדו prehendit eos ibi Pf. 48. 7. קרא לילדו vocauit nomen Gen. 1. 5. משיבת נפש reducens animam Pf. 19. 8.

Accentus ablatu } Cholem finale in Kamezchatuph, vt כשר בשר uniuersitas carnis, יעזב איש deseret vir.
 per Maceph } Zere finale in Sægol, vt ארם בן אדם filius hominis.

* Maceph (vel Maccaph passiuæ, a יקף cinxis) est linea, quæ vocem, plerumque paruum, ablato eius accentu, connectit sequenti.
 Nota: Accentus Distinctus producit: retractus & ablatu corripit.

Tab.

Tab. XIX. De reliqua Vocalium mutatione.

1. Duorum *Scheuajim*, initio vocis, prius in Chirek Paruum mutatur, ve
 אִשׁ *verba viri*, בְּשָׁמִי *in nomine meo*, לְשָׁמֵר *ad custodiendum*.
 Nisi Gutturalis Chatephatam & mediocrem postulet (vid. Tab. XVII.)
 aut Nomina Milhel, Tab. XVI. excepta, Pathach, vt כָּפֶשׁ, קָרָן &c. vel
 Sagol, vt חֶפֶץ &c.
2. Significatio *intransitiua* mutat Cholem finale Verborum in Pathach.
 v. g. תְּכַבֵּר *gravis eris*, יִרְכַּב *equitabit*, שֹׁכֵב *cuba*.
3. EUPHONIA permutat 1.) Cholem, Schurek, Kibbuz & Kamezchatuph, vt
 צְפִירוֹם *aves*, מֵרָא *morere*, יִשְׁבֵּב & יִשְׁבֵּב *reuertetur*, הַשְּׁלֵךְ
proiectus est, מֵאֲרָם *rubricatus*. 2.) Chirek cum Zere, quod frequens
 in Hiphil, praesertim cum ך Conuersiuo. vt תֹּמִיךָ *sustentans*, Pl. 16. 5.
 וַיִּמְלֶךְ *& regem constituit*. 3.) Zere cum Pathach, aut Sagol, in Piel
 praesertim, vt שִׁקָּץ *abominatus est*, דִּבֶּר *locutus est*, וַיֹּאמֶר *& dixit*.
4. Irregulariter Kamezantur Plurales בָּנִים a בֵּן *filius*, יָמִים a יוֹם *dies*,
 רִאשִׁים a ראש *caput*, שָׂרִים a שָׂר *princeps*: עִירִים ab עִיר *vrbs*.
 בָּנוֹת a בת *filia*, etiam נָּ reducitur. Contra pathachatur אֲחִים a Sing-
 gul. אָח *frater*.
5. Monosyllaba Kamezata cum Suffixis granibus (הֵם, כֵּם) variant e. g.
 יָדְכֶם *manus vestra*, Malach. I. 13. דַּמְכֶם *sanguis vester* Gen. 9. 5, &c.
6. Differentiae causa interdum puncta non mutantur, vt שְׁבָעוֹת *juramen-
 ta*, שְׁבָעוֹת *hebdomades*, שְׁלִישִׁים *tribuni*, שְׁלִישִׁים *tertii*. יִרְאוּ *time-
 mete*, יִרְאוּ *videbunt*.
7. Foemina Dicatalecta, i. e. in הַ & תַּ (תַּ ob gutturalem) termina-
 ta, ex priore forma Pluralem, ex posteriore Regimen & Affixorum sta-
 tum habent. e. g. עֲטֹרוֹת *corona*, מַמְלַכְתּוֹ *regnum eius*, מְלֹאכְתּוֹ
 מְלֹאכְתּוֹ *opus seruitutis*, מִשְׁפַּחְתּוֹ *familia mea*. Sic אִשָּׁת & אִשָּׁת
uxor, vt אִשָּׁתָּה, sed semel Plur. אִשׁוֹת Ezech. 23. 44.

* Immutabiles sunt *Impura*, id est, quae Quiescentem, vel Da-
 gesch includunt: etiam מַ formatiuum Nominum Defecti-
 vorum, e. g. סִיּוּסִים *eunuchi*, הָעִיר *domus vrbs*, מִנְיִ
 מִנְיִ *elypens meus*, מַעֲוִים *munimenta*.

Suffixa Particularum.

1. Suffixa Pluralia postulant אָר, עַר, & עָר, quæ insuper Vo-
calem suam producant, vt אֲלֵי ad me, אֵלֶיךָ ad te, אֵלֵינוּ su-
per nos, אֵלֶיךָ usque ad te: sed cum אֲנִי & אַתָּה breuissi-
mam requirunt, vt אֲלֵיכֶם ad vos, אֵלֵיהֶם super illos:
Etiam תַּחַת Sub, Pro, & בֵּין Inter, Pluralem more saepe
imitantur, vt תַּחַתוֹ pro illo, וּבֵינֵיכֶם וּבֵינָנוּ inter vos & illam
Ios. 3. 4. Etiam אַחֲרַי Post ex forma אַחֲרֵי Plur. suffigitur.
2. אֲתָ Accusatiui nota, Zere in Cholem vertit: cum אֲנִי & אַתָּה in Sægol.
Sic אֲתִי me, אֲתָךְ te, אֲתּוֹ illum, אֲתָנוּ nos, אֲתָכֶם vos, אֲתָם,
אֲתָהֶם & semel אֲתָהוּ illos.
3. Defectiua אֲנִי & עִמָּךְ Cum Singularia Suffixa regulariter: Pluralia per
Kamez fere assumunt, e. g. אֲנִי אִתִּי mecum, עִמָּךְ tecum, אֲתּוֹ & עִמּוֹ
cum illo, אֲתָנוּ & עִמָּנוּ nobiscum, אֲתָכֶם & עִמָּכֶם vobiscum, אֲתָם & עִמָּם
cum illis.
4. אֵין Non, עוֹר Adbuc, amant Suffixa Verbalia, vt אֵינְנוּ nonego, אֵינְנִי
non ille: עוֹרְנוּ adhuc ille, sed עוֹרֵי & עוֹרְנִי adhuc ego, * Sic &
הֵנִי ecce ego.
5. Præfixis כְּכֵן peculiari modo suffigitur. vt בִּי in me, בְּךָ in te,
בּוֹ in eo, בְּנָה in ea, בְּנוֹ in nobis, בְּכֶם in vobis, בָּם & בָּהֶם in
illis, בְּהֵנָה Foem. Par ratio est לִי, vt לִי mibi, לְךָ tibi,
לָנוּ (F. לָהֶם) ei, & לָנוּ nobis, לָכֶם vobis, לָהֶם illis. At pro לָם di-
cunt לָמוּ ei, & לָמוּ eis. CAPH syllabam מו interponit, vt כְּמוֹנִי sicut
ego, כְּמוֹךָ sicut tu, כְּמוֹהוּ sicut ille &c. cum אֲנִי & אַתָּה est Sche-
va sub כ, vt כְּמוֹהֶם sicut vos, quamuis etiam dicitur כְּכֶם &
כְּבָהֶם. MEM fere reduplicatur, vt מִמֶּנִּי a me, מִמֶּנּוּ ab illo, & a
nobis, מִמֶּךָ & F. מִמֶּךָ a te. At מִכֶּם & מִהֶם ordinario modo.
- † בְּךָ in te, לְךָ tibi, אֲתָךְ te, עִמָּךְ tecum, transpositis Vocali-
bus, Foeminine; etiam in pausa, seu cum accentu maiore,
Masculine.

XXI. De Syntaxi Ebræorum propria.

- I. In Regimine ante Substantiuum ponitur
 1. Substantiuum præcedens (nisi sit Appositio) vt **יְרֵאתָ אֲדָנִי** *timor Domini*, **זָבַח זֶרֶק** *sacrificia iustitia*.
 2. Participium præcedens, præsertim Plurale, **כֹּסְוֵי הַטֹּאֵרוֹת** *cellus peccatum* (quod ad peccatum attinet) **שֹׁמְרֵי הָעִיר** *custodientes urbem*. Singulare sæpe Casum Verbi sui regit, vt **פָּרוֹ עֵשָׂה** *faciens fructum* (sed etiam **טוֹב עֵשָׂה** *faciens bonum*, in Regim.)
 3. Adiectiuum, quod Latine Genitiuum vel Ablatiuum poscit, vt **כֶּבֶד פֶּה** *grauis ore*, **נֶפֶשׁ סָרָה** *acerbata spiritu*.
- II. In Regimine aut cum Suffixo positus non præponitur He Emphaticum. Excip. He Paragoge, vt **הַבַּיִתָּה הַלַּיְלָה** *domum versus*, **הַלַּיְלָה הַבַּיִתָּה** *nox*, & elliptica pauca Canone III de Propr. Linguæ S. explicata.
- III. Substantiuum præponitur Adiectiuo, vt **חַדְשָׁה הַבְּרִית** *fædus novum*. Si Adiectiuum præcedit, est integra Propositio, vt **רַחוּם אֲדָנִי** *misericors est Dominus*.
- IV. Adiectiuum sæpissime Substantiuo exprimitur, vt **לֵב הָאֶבֶן** *cor lapideis*, i. e. lapideum.
- V. Ablatiuus instrumenti, modi actionis &c. Præfixo **ב** declaratur: raro Præpositio omittitur. vt **הִרְגַּב בְּחֶרֶב** *occidit gladio*.
- VI. Comparatiuus per Positiuum & Præfixum **מִן** seu **מִן** describitur, v. g. **טוֹב מִזָּהָב** *melius auro*.
- VII. Superlatiuus fit vel per Particulam intendendi & Positiuum; vel Positiuo geminato &c. vid. Canon XV.
- VIII. Nomina Pluralia **אֲדָנִים** & **בְּעָלִים** sæpe honoris causa de vno dicuntur, eisque additur Singulare Adiectiuum vel Verbum, e. g. **בְּעָלָיו וַיִּמָּת אֲדָנִים קָשָׁה** *dominus eius occidetur*.
† Enallage Numeri Distributiue exponenda vid. Canone XII, vt & Collectiuorum, quæ sæpius Pluralem assument, Can. XIV.
- IX. Numeralium Cardinalium a 3. ad 10. terminatio Masculina est Fœminina, & versa vice. Exempla habet Regula sequens.
- X. Cardinalia ab 1. ad 10. in Singulari adduntur Nominibus Pluralibus: & denariis aucta (vt 20, 30. &c. quæ Communis Generis sunt) sæpe adherent Singularibus. e. g. **שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים** *tres viri*, **שִׁבְעַת פְּרוֹת** *septem vacca*, **עֶשְׂרִים עִיר** *viginti vrbes*. Sæpius præcedunt suum Nomen, excepto **אֶחָד** *vnus*, quod subsequitur.

2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
13
14
15

- XI. Cardinalia etiam pro Ordinalibus sumuntur, & quidem in multiplicatis denariis (20. 30. &c.) semper, vt **אֶחָד יוֹם** *dies primus*, **בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה** *in quadraginta anno*, i. e. quadagesimo.
† Habent Ordinalia tantummodo ad 10. Masc. in **יָוֵד** terminata; Fœm. in **יָת**, vt **רְבִיעִי** *quartus*. **רְבִיעִית** *quarta*. Excip. **רִאשׁוֹן** *primus*.
- XII. Numeralia a 3 ad 10. (& **מֵאָה** *centum*) etiam in Regimine interdum ponuntur, vt **אַרְבַּע יָמִים** *quatuor dies*, **שִׁבְעַת אֲלָפִים** *septem milia*, **מֵאת שָׁנָה** *centum anni*.
- XIII. Relatiui obliquus Casus fit saepe pleonastice. e. g. **אֲשֶׁר - - לָהֶם** *qui illis*, i. e. quibus: **אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ** *quorum cor*, **אֲשֶׁר - - לָבָם** *in qua semen*. Rare enim **בְּאֲשֶׁר** &c. tamen **אֲתֵּן אֲשֶׁר** *quem*, eleganter vsitate dicitur. Interrogatiui Genitiuus fit postpositione, vt **אֵתָּרָה בְּ- מִי אֲתָּרָה** *cuius filius tu es?*
* Suffixa Neutris Verbis addita per Particulas exponuntur. Vid. Can. XXVI.
- XIV. Verbum Substantiuum **וְהָיָה** regit post se Accusatiuum cum Lamed constructum, v. g. *erunt in carnem vnā*, i. e. caro, Vid. Canon. 33.
- XV. Verbum Substantiuum saepissime subauditur, v. g. **וְיֵאמָרוּ** *Dominus lux mea est*, &c.
- XVI. Infinitiuus cum **כְּלָמָם** supplet Gerundia, & Coniunctiuum & Particula rectum, e. gr. **בְּחַוְחָו** *in comprehendendo*, **עֵת לְבִנּוֹת** *tempus adificandi*, **כְּשִׁמְעוֹ** *quum audiret*, **לְשִׁמְרָהּ** *ad custodiendum te*.
- XVII. Infinitiuus emphatice a suo Verbo rectus, sine Praefixo ponitur, & plerumque in Cholem terminatur, cuiuscunq; est Coniugationis. v. g. **וַיִּנְקְטֵי גִבּוֹרִים** *furando sublatus sum*. Kal hoc peculiare habet, vt tum Kamez sit sub Pe Poal. v. g. **וַיִּפְקֹד** *visitando visitabit*.
- XVIII. Certa Verba loco Dativi Latini Accusatiuum poscunt, vt **בֵּרַךְ** *benedixit*, **עָבַר** *seruiuit*, **עָנָה** *respondit*, **בִּשֵׁר** *nunciauit*, & saepe **צִוָּה** *precepit* &c.
- XIX. Certa Verba, affectiuum praesertim, Praepositionem interponunt, vt **בְּנוֹ בָּחַר** *elegit in nobis*, i. e. nos. Sic *gaudere in re, defendere super quem, pugnare in aliquo, ire post quem*, i. e. sequi, *persequi post quem* &c.
- XX. Particulis Ebraei eleganter Praefixa addunt, etiam Praefixa contraria coniungunt, vt **מֵעַל** *super*, vbi saepe Praefixa sola significant, **מִלְּפָנָיִךְ** *a cum*, id est, *a: מִלְּפָנָיִךְ* *coram te*.

* Syntaxin Particularum Negandi v. de Canone LII.

XXII. De Literarum Diuisione, & Radice inuenienda.

- Literæ sunt 1. vel *Gutturales* עחה, quæ quod Scheua & Dagesch ferre non possunt, causa sunt potissima ἀνομασίας: vel *Labiales* כופה, e quibus כפה ante se Scheua Præfixi Vav in Schurek mutant: vel *Palato* formata, גיכק; vel *Linguales*, רטרנה: & *Dentales* שצרת, singulis ab instrumento, quo formantur, denominatis. Vfus distinctionis in linguis deriuatis conspicitur, cum facilius inter se permutantur, quæ eiusdem aut cognati instrumenti sunt.
2. Literæ sunt vel *Radicales* (tres literæ Radicis) vel *Seruiiles*, & hæc vel a fronte adduntur, vt sunt præter Præfixa κατ᾽ἄρχην dicta, & Verborum formatiuas, ו & ת, rarius Jod: vel n sine adhærent, vt præter Suffixa Pronomina & Verborum augmenta consequentia, ac Nominum terminationes Plurales, fere ה & ת, & in Masc. vel ך sunt.

Restitutio Radicalium abiectarum.

1. Remanentibus duabus literis sine Dagesch forti, tertia Radicalis est He; aut si prior remanentium Zerata est, Jod: sicut Kamezata, saepe Vav. e. g. נחם videre, עשׂו pascetes, שׂו sede, שׂו sur-
rexit.
2. Si superstitum prior habet Dagesch, quod neque Coniugatio (Niphal) neque Præfixum requirit, prima radice est Nun, vt נחם uocabitur: sicut posterior dageschatur, est ex Geminatis, vt נחם multiplicati sunt.
3. Si vna superest Radicalis, prima est כ, & tertia ה, vt חנה inclina; יכח percutient.
4. Si Formatiuæ Futuri habent Kamez, Verbum est ו vel Geminatum, vt ושב reuertar, וחס, & ופד pariet: sicut Zere, Pe Jod, vt ורד descendemus.
5. Nomina imperfecta verborum suorum naturam plerumque sequuntur, vt si qua in Verbo abiicitur, hic eadem excidat; sicut dageschatur, hic idem fiat. v. g. ופד consilium, a ופד consultauit, ופד robur eius, ex R. Geminata.

XXIII. De Accentibus in prosa.

	<i>Distinctivi seu Regii.</i>	<i>Coniunctivi seu Serui.</i>
MAXIMI (Reges)	N Silluk, <i>in fine versus.</i>	Munach.
	N Athnach, <i>in medio versu.</i>	Merca.
MAIORES (Duces)	N Segolta, <i>Postpositivus</i>	Mahpach.
	N Sakephkaton.	Darga.
	N Sakephgadol.	Kadma.
	N Tiphcha.	Telicha Ketanna, <i>Postpositivus.</i>
MINORES (Comites)	N Refia.	Jarath. <i>(vns.)</i>
	N Paschta } <i>Postpositivi.</i>	His accedit vinculum <i>Mac-</i>
	N Sarka }	<i>capb</i> , quod pariter coniungen-
	N Tefir.	di vim habet.
	N Jethif, <i>Præpositivus.</i>	<i>Differentia.</i>
	N Schalschalath.	1. <i>Præpositivi</i> semper primam;
N Mercacaphula.	<i>Postpositivi</i> ultimam; reliqui	
MINIMI (Topar- sbe)	N Garach.	eam syllabam occupant, in
	N Geraschajim.	qua tonus est. Si duo diversi
	N Telicha gedola, <i>Præpositivus.</i>	adsunt, posterior est tonicus,
	N Paser.	2. <i>Silluk</i> est in ultima versus
	N Karnephara.	voce, in Syllaba ultima vel
	N Pesik, <i>virgula erecta inter</i>	penultima: <i>Mathag</i> potest
<i>duas voces. Si Schalschalath</i>	esse in quavis voce, & sylla-	
<i>ant Munach secum habet,</i>	<i>Mathag</i> amat antepenultimam.	
<i>fortius distinguit.</i>	3. <i>Paschea</i> est <i>Postpositivus</i> ;	
	<i>Kadma</i> principio vel medio	
	vocis inhaeret.	
	4. <i>Mahpach</i> stat post vocalem	
	syllaba: <i>Jethif</i> ante vocalem.	
	5. <i>Refia</i> est crassum punctum	
	supra mediam literam scri-	
	ptum: <i>Cholem</i> est tenue. &	
	fronti literæ impositum.	
	6. <i>Sakephb</i> supernum; <i>Scheve</i>	
	infernum est.	

* Pesik Munchatus dicitur *Legar-*
me; Seruo postpositus, *Eupho-*
nicus est; & sistit pronuncia-

sionem.

Annotationes ad Distinctiuos.

1. Potestas Accentuum non potest absolute in *colon*, *semicolon*, *comma* &c. diuidi, sed determinatur respectu maioris minorisue ditionis.
2. *Ditio* Regii est vsque ad Maiorem Distinctiuum retro numerando, & vel immediata respectu propriorum Subdistinctiuorum; vel mediata, respectu eorum, qui a subdistinctiuis reguntur. Silluk licet imperator sit totius versus, tamen vsque ad Athnachum, quasi vicarium, ditionem suam extendit.
 - * Athnach abest a versu breuiore, & qui vna propositione, non signanter distinguendū, constat: aut vbi distinctio maxima cadit in vocem penultimam, &c. v. g. Gen. 3. 21. cap. 43. 1. Lev. 21. 13. &c.
3. Nec solum Seruos habet Distinctiuus, sed Maior etiam *Subdistinctiuos*, v. g. SILLUK ante se amat Minorem (propriorem) *Tiphcha*; Maiorem, *Sakeph*. ATHNACH itidem *Tiphcha*, remotius *Sakeph* & *Segolta*, SAKEPHKATON, *Paschta*, *Refia*, *Jerbif*; TIPHCHA *Tefir*, *Refia*, *Paschta*. SEGOLTA, *Sarka*, *Refia* & *Schalschalark*, si opus est subdistinctiōne.
 - * Pro Sakephkaton sepe est gadol. vicarium tantummodo ius habens.
4. Si longior est ditio, repeti possunt *Sakeph* vtrumque, *Refia*, *Paser*: & vicario iure *Paschta*, *Sarka*, *Tefir* & *Pesk*.
 - † Vicariatus hic est, quod Subdistinctiuus Minor sepe pro Maiore ponitur, vbi interdum in Minoris locum succedit eius Seruus vicarius. vid. Exod. 12. 29. Deut. 1. 23.
5. In vocem *Mihel* si *Paschta* incidit, geminatur, quod etiam alii Accentus Postpositiui amulantur, vt *Segolta*, *Sarka*. Vid. Exod. 10. 6. & 15. cap. 12. 11. seq.
6. Inter paris dignitatis subdistinctiuos (in eadem Domini ditione) remotior a Maximo, perfectius distinguit. v. g. Gen. 9. 6.
7. Distinctiui semper (licet subtiliter, etiam in semicommata &c.) distinguunt; saltem distinctam considerationem præcipiunt. v. g. Athnach Gen. 1. 1.
8. In decalogo fere duplex est Accentuatio, altera ratione *Versus*: altera ratione *Præcepti*, præsertim si *Versus* & *Præceptorum* communem terminum non habent.

Anno-

Annotationes ad Coniunctiuos.

1. Coniunctiuus, seu Serui Accentus adhibentur in nexu Syntactico, id est, Si vox cum proxime sequente voce construitur, v. g. Regimen cum recto, Substantiuum cum Adiectiuo, Verbum cum suo Casu, Copulatio per Vau in eadem Propositione, &c.
2. Cum duo actu Coniungentes se contingere nequeant, si multiplicatur nexus, coniunguntur tantum illa, quæ arctius videntur vinculum postulare. Nempe

1.) Si bis continuatur immediate nexus, priores duæ voces eadem constructione respiciunt sequentem, coniungendæ tantum sunt illæ priores. v. g. Esa. 28. 24.

sulcat — & arat | terram suam,
 Si non eadem constructione respiciunt, illis distinctis, cum sequenti faciendus nexus est. v. g. Gen. 9. 7.

& vos | sanctificate — & augete.
 Josue 24. 2. *& serui erant | diis — alienis.*

2.) Si ter continuatur nexus, tres posteriores, quæ proxima sunt Domino, dicto iam modo tractanda sunt: superflus seu antecedens, si sistit absolute maiorem sensum, distinguitur accentu maiore; vt Gen. 45. 27.

& reuixit || spiritus | Iacobi — patris eorum.
 si non sistit, coniungitur. v. g. Cant. 3. 11.

Exite — & videte | filia — Zionis.

* Eadem ratio est si quater nexus (in quinque vocibus) continuatur. Tunc enim quatuor sequentes absoluendæ sunt, antequam de antecedente dispiciatur.

3. Silluk & Tiphcha habent seruum *Mercam*: Athnach, Segolta, Sakephaton, Refia, Sarka, Geraſchaim communiter *Munachum*: Paschta *Mapachum*: Tefir Dargam, Geraſch Kadmam &c. licet *Merca* etiam subdatur Paschta, Sarka & Tefir; & *Munach* תב Geraſch.

* Serno & Subdistinctio carent Sakephadol, Schalschalath & Jethif.

4. Particulæ hic sæpe singulares sunt. v. g. **וְ** Accusatiui nota, & **וְ** Apud, &c. non raro distinguuntur a suo Casu: contra **וְ** &c. sæpe coniunguntur, vbi distingui posse videbantur, quod etiam de Infinitiuo **וְ** in dicendo, notandum est. Et **וְ** Non per seruum cum suo Verbo coniungitur, qualiscumque etiam nexus post Verbum occurrat.

Tab. XXIV. De Accentibus Metricis.

Libri Metrici, **NON** hoc est, Psalmi, Proverbia, & Dialogus Jobi, aliam faciem accentuum habent. Exulant enim ab illis X Distinctiui, Segolta, Sakeph vtrumque, Pascha Telischa gedola, Tefir, Jerhif, Karne phara, Garasch & Geraschaim: & duo Coniunctiui, Darga & Telischa. Contra non quidem novas figuras, tamen novas veterum compositiones affumunt, & officia quibusdam alia, & sedem novam assignant h. m.

Distinctiui.

Coniunctiui.

MAXIMI	{	N Silluk.		Merca, Munach, Mahpach;
		N Merka Mahpachatus.		Kadma, Jerach, iidem sunt
		N Athnach, hic debilior.		qui in prosa, nisi quod <i>Mu-</i>
MAIORES	{	N Refia Garaschatus, Archi-		nath (& Merca Mahpacho
		(dux.		præmissus) etiam <i>superne</i> lo-
		N Refia.		catur.
		N Sarka.		Accedunt <i>Tiphcha</i> , non - ante-
MINORES	{	N Tiphcha anterior. (ante pri-		rior: & <i>Sarka anterior</i> , con-
		ma litera vocalem.		seruus; Mahpacho vel Mer-
		N Paser.		ka in eadem voce præmis-
		N Pesik Kadmatus.		sus.
		N Pesik Mahpachatus.		* Si duo accentus sunt in vna voce,
				fere alter est euphonicus pro
				Mathag.

Consecutio est fere talis: SILLUKO ministrat *Munach* vel *Merca*: subdistinguit *Refia* Garaschatus, aut *Pesik Schalschalechatus*. MERCA MAHPACHATO seruit *Jerach*: subdistinguit *Sarka* minus; *Refia* magis, ATHNACHO seruus *Munach* aut *Merca*; subdistinctiui minor *Tiphcha* maior *Refia* est. REFIE GARASCHATO apparet *Merca*: subdistinguit *Tiphcha* & *Refia*. PASERI seruus *Jerach*; reliquorum *Munach* vel *Merca*,

* Saepè pro Subdistinctiivo est seruus sequentis Domini, cum prævio seruo vno aut altero. Vid. Psal. 28. 8. Pf. 60. 2. &c.

Sunt autem Versus hic vel *trimembres*, præsentibus Athnacho & Merka-Mahpachato, vt Pf. 24. 8. vel *bimembres*, excidente alterutro illorum, vt Pf. 9. 6. & 31. 3. vel *unimembres*, vtroque extruso, & *Refia* Garaschato vices Athnachi gerente, vt Pf. 37. 24.

† Vox **NON** plerumque coniungitur precedenti, contra nexu ordinem.

Tab.

(53)
Tab. XXV. De Vsu Accentuum & præcipuis exemplis.

- Gen. 1. 27. Judæi quidam apud AbenEsram, imaginem DEI in homine negantes, exponunt: *cum formâ (anima) Deus creavit illum.* At Merca sub מְלִיךָ, & cap. 9. 6. Munach, vt & ibidem Sakeph super מְלִיךָ fecit, impiam sententiam explodunt.
- Cap. 9. 6. Photiniani מְלִיךָ ad Subiectum; nostri, etiam Onkelos & AbenEsra, ad Prædicatum referunt, quia Sakeph præcedens fortius distinguit, quam huius vocis Tiphcha.
- Cap. 49. 10. In Breschith Rabba, & apud Menassen Ben Israel Concil. p. 90. hic sensus proponitur: *Non auferetur sceptrum de Juda &c. מְלִיךָ (in æternum, cum venerit Schilo.* At sic Jethif esset validior, quam præcedens Athnach. Ineptiæ! quibus tamen etiam R. Menasse sibi blanditur.
- Deut. 18. 15. Abendana hodiernus, Judaico more de quouis alio, quam Messia, *Prophetam* explicaturus, in sola *vocatione diuina* comparationem quarit, & מְלִיךָ sicut ego, cum Verbo מְלִיךָ connectit, a quo per Sakeph directum est, vt non possit non cum *Mosis dignitate* comparatus esse Propheta.
- Cap. 29. 29. Versiones quædam præter 1 Præfixum, etiam Athnach posthabent. Vid. Amama Anubarb, p. 377. & Glass. Ph. S. p. 636.
- Jud. 6. 24. altaris nomen vulgo מְלִיךָ הַיְהוָה habetur. Verum distinguens Tiphcha, & præcedens Merca cogunt aliter interpretari.
2. Sam. 23. 1. vertitur, *firmatus de Messia &c.* Sed propter Sakeph super מְלִיךָ ita diuidendum: *statutus sursum, unctus Dei Jacob.*
- Esa. 6. 3. tergeminum מְלִיךָ, totidem Regis accentibus, distinctum vetat de vna Persona (quasi Superlatiue) explicare.
- Cap. 9. 3. propter Tiphcha מְלִיךָ non negatiue, sed per מְלִיךָ ei, cum Masorethis, Syro, Chaldo, & Ebrais interpretibus videtur exponendum.
- Ibid. Commate 6. מְלִיךָ מְלִיךָ vnum Messie nomen esse, *Deus fortis*, Munach Coniunctiuus probat.
- Psal. 110. 3. quod Mercamahpachatum in מְלִיךָ, & Munach ad מְלִיךָ, neglexerunt interpretes, rati insuper Athnacho vim eandem esse, quas in prosa; factum est, vt plures a vero sensu discesserint.
- † Addi possunt Eccles. 9. 1. Hof. 8. 13. c. 9. 4. cum animadvers. Ludouici de Dieu: Psal. 50. 1. Eccles. 8. 2. Cant. 7. 5. &c. cum Cl. Wasmuthi interpretatione; Zach. 9. 11. vbi Resia ellipticum sensum finit, de quo vid. Raschi & Kimchi,

Appen.

Appendix de Poesi Ebraica.

De veterum carminibus non satis constat : recentior Poesis his fere legibus continetur :

1. Longæ & mediocres Vocales producuntur : breuissimæ (h. e. Scheua & Chatephata, cum א ante הווא non scheuatas) corripuntur.

† Si א scheuatis præponitur, pro Chirek, non pro Scheua, fiat, & propterea longum est.

2. Scheua in media voce post longam potest absorberi : & post breueta moueri.

* Non potest absorberi in initio, neque sub Dagesch, (nisi Dagesch eiiciatur) neque post socium. Nec facile Scheua mobile absorbeas, aut quiescens moueas. Virumque enim contra adolem huius linguæ est.

3. Chatephata, si opus est, in simplex Scheua resolui potest, vt quiescat.

4. Rhythmus vna litera conueniens, ingratus est : duabus, vt plerumque solet, suauior : tribus, perfectissimus. Vocalium quoque ratio in rhythmo exacte constet, etiam Toni, ne Milhel cum Milra confundatur.

5. Carminum genera vt plurimum Spondzozos habent : Iambi intermisceri possunt ; addi Bacchii, Molossi. Numerus pedum diuersorum carminum diuersus & liber est.

6. Stilus Ebraicus sit, non, vt versificum vulgarium, Latinis aut Germanis refertur. Si etiam omnes leges accurate obseraueris, ea tamen huius Poeseos ratio est, vt quo quisque est ἐβραϊκάπερ϶ , in utilioribus Φιλολογίαισι & vsu Linguæ præstantiore, quam in re plerumque inani, suos exerceri malit.

INDEX

INDEX I. Vocum difficiliorum.

אז pag. 20. f. 21. f. 26.
אזני cum præfixis, 23. n. 5.
אזר Verbum 33. pr.
אזר irregul. 21. f. 43. n. 4.
אזרי 41. n. 6.
אזרי 29. f.
אזרי 54.
אזר cum Suffix, 45. n. 1.
אזרי cum Præfix, 23. n. 5.
אזר 38. f.
אזרי kamezatum 42. m.
אזרי 43. n. 7.
אזר Accuf. nota. 21. f.
 cum Affix, 45. n. 2.
 cum Accent, 51. f.
אזרי 45. f.
אזרי Præterit. 33.
אזרי cum Suffix, 45.
אזרי 21. 38. 43.
אזרי 45. f.
אזרי literæ Præfixæ 22.
אזרי & **אזרי** Construct. 21. f.
אזרי 43. n. 4.
אזרי filia 38. f. 43. n. 4.
אזרי, Piel Saegoltatum 43. n. 3.
אזרי sanguis vester 43. n. 5.
אזרי 36. n. 8.
אזרי irregul. 20. m.
אזרי manus vestra 43. n. 5.
אזרי cum Præfix, 23. n. 5.

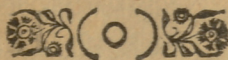
אזרי potuit 29. m.
אזרי Pl. 43. n. 4.
אזרי 43. f.
אזרי timeate 43. n. 6.
אזרי dageſchatum 16.
אזרי ratione Accentus 51. n. 4.
אזרי 23. n. 5. 32. pr. 51. n. 4.
אזרי 45. f.
אזרי 44. f.
אזרי 30.
אזרי mors 4. f.
אזרי in pauſa 42. m.
אזרי in Plur. 39. f.
אזרי mortuus eſt 33.
אזרי Regimen Kamez. 20. m.
אזרי 21. pr.
אזרי dedit 30.
אזרי ratione accentus 52. f.
אזרי cum Suffix, 45. pr.
אזרי urbes 43. n. 4.
אזרי & **אזרי** os, os meum 21. f. 26. m.
אזרי 21. pr. 44. m.
אזרי, & eius formæ, 38. pr.
אזרי Verbum 29. m.
אזרי 43. n. 4.
אזרי ferre 34. f.
אזרי 33. f.
אזרי ibidem.
אזרי Plur. 20. f.
אזרי } 21. f.
אזרי cum Suffixis 45.

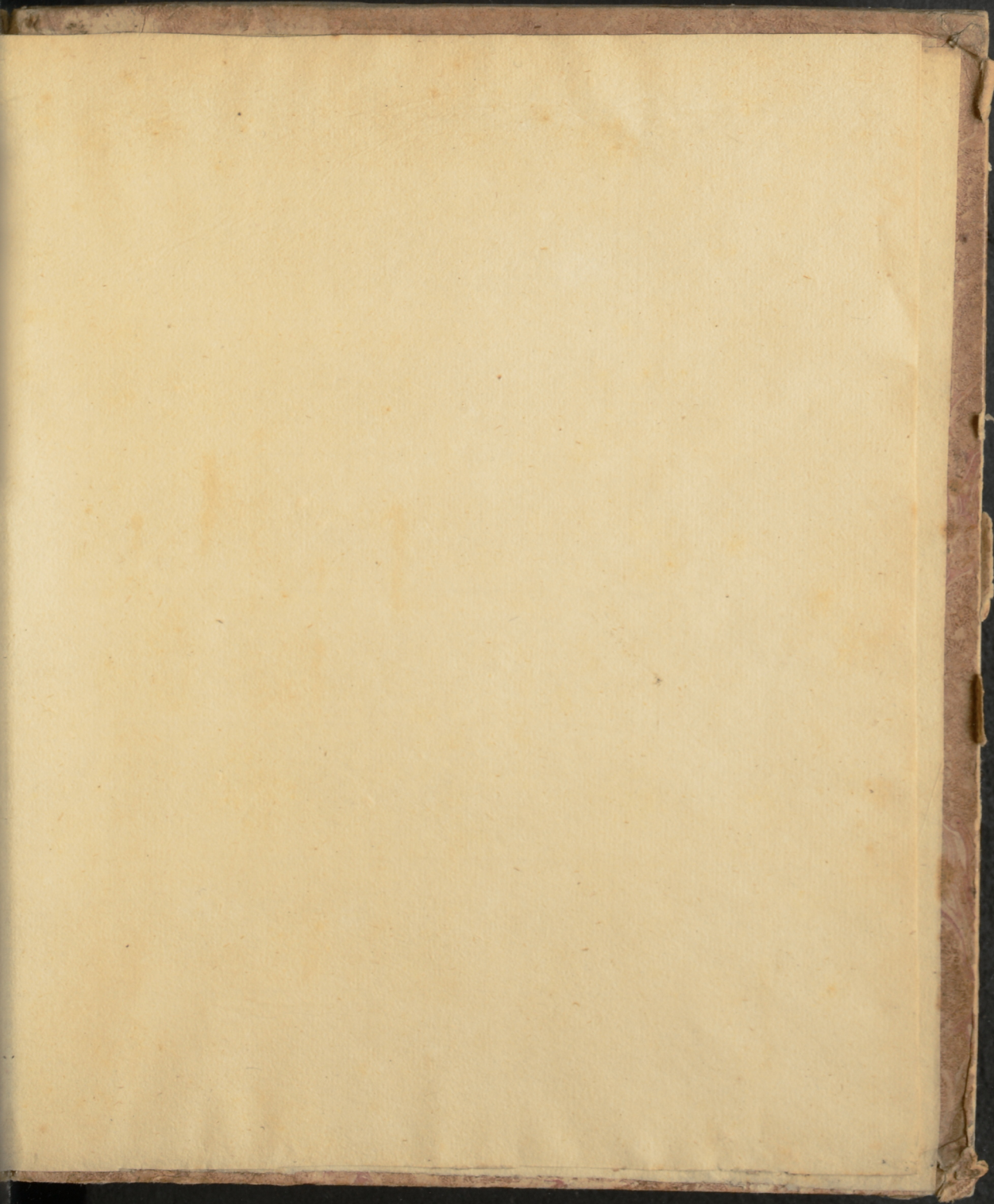
H

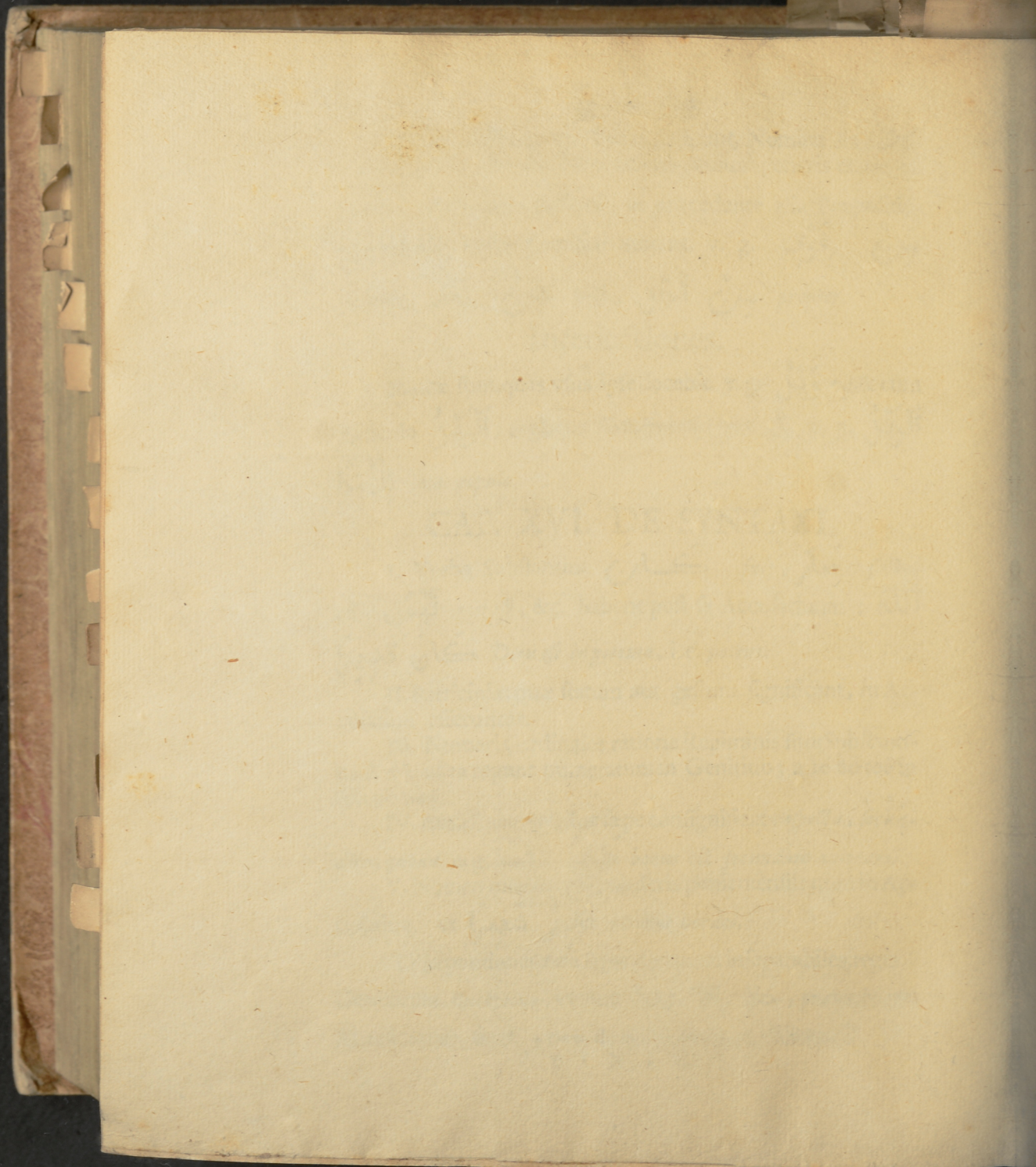
INDEX

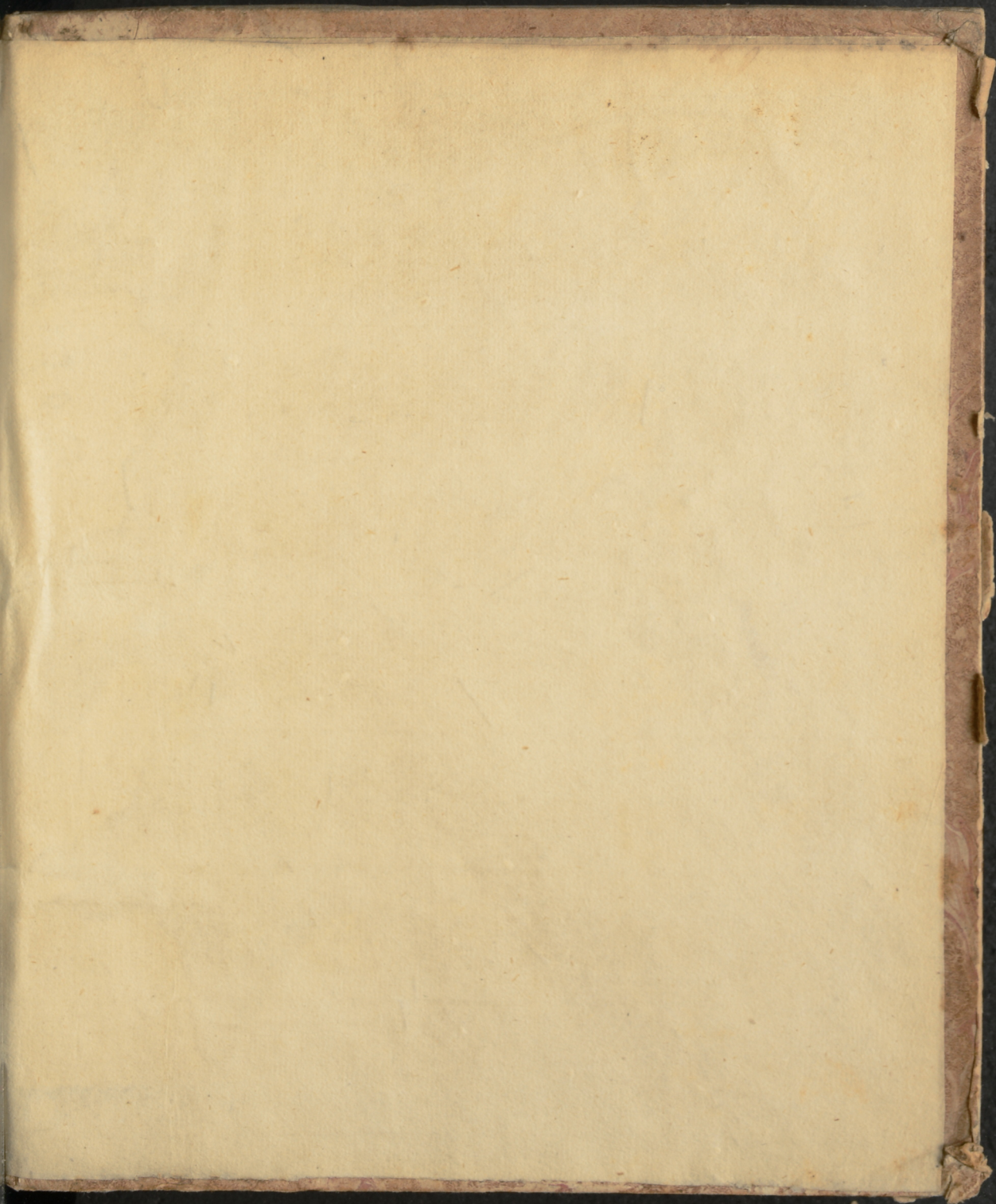
INDEX II. Rerum notabiliorum.

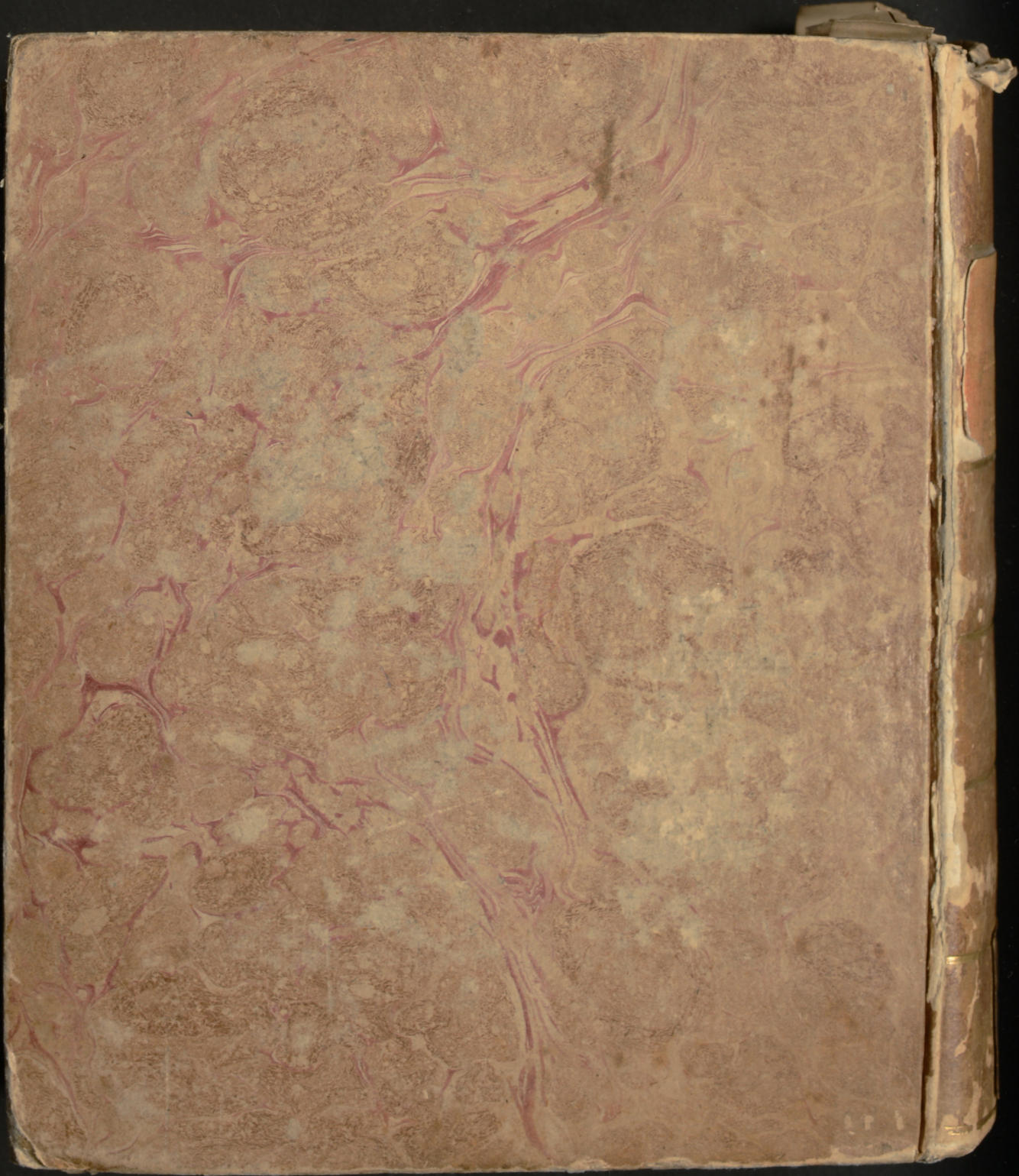
- Accentus** 49. seqq.
 ablati 42.
 Decalogi duplicatus 50. n. 8.
 euphonicus 19.
 retractus 41.
 tonicus 19.
 vocalem mutans 42.
Accentuum usus 53.
 affectuum Verba 47. f.
 analogia Vocalium 40. p.
 Androgyna Futura 27. f.
 Apocope Futuri & imperat. 36.
 Aspiratiua \aleph & \aleph 40.
Augmenta Verborum 31. n. 2.
 syllabica & asyllab. ibid.
Casus Ebrorum 21. f.
 Chateph & Chatephata 15. f.
 Cholemata Verba 19. m.
 Comparatiuus 46. n. 6.
 Coniugationes 27. 28.
 Dagesch 16. euphonicum & initiale ib. m.
 Defectiua verba 30. f.
 Defectiua Vocales mutant 38.
 Dicatalecta Ecem. 43. f.
 Diphthongi Ebrorum 16. f.
 Dittio accentuum 50. n. 2.
 Diuina Nomina 23.
 Domini Nomina 46. 8.
 Dualis 20. m.
 Euphonia mutat Vocales 43. n. 3.
 Epenthesi litera \aleph 26. f.
 Formatia litera 27. n. 5. 31. 2.
 Graues Coniugationes 27. n. 2.
 Gutturales 15. 16. & 48.
 Vocales mutant 40. seqq.
 \aleph Emphaticum 22. 23.
 Locale & Paragogicum 26.
 \aleph cum Verbo coalescens 26. f.
 Impurae Vocales 41. f.
 Infinitiuus emphaticus 47. n. 17.
 Intransitiua Verba Vocales mutant 43. 2.
Kamez haruph 17.
 Leues Coniugationes 27. n. 2.
 Litera \aleph 23. 47. n. 16.
 Maceph 42. f.
 Mæhæg 19.
 Mappik 16. f.
 Mediecræ Vocales 15. 41. n. 3.
 Milhel & Milra 18. 37.
 Mi hel quiescentia 38. n. 2.
 Nexus Syntacticus 51. n. 1.
 Numeralia 46. f. 47. pr.
 Paragoge 26. f. 46. n. 2.
 Participia 28. f.
 Constructa 46. n. 1.
 Particulæ 44. 45.
 seruales ex Praefixis & Suffix.
 45. n. 5.
 Particularum accentus 51. n. 4.
 Pathach Genufa 15. f.
 Vicarium 41.
Poesis Ebraica 54.
 Suffixa 24.
Praefixa 22.
 Nominum diuinorum 23.
Quiescentia Verba 30. f.
 Radicalium restitutio
 Regimen 21. m.
 Relatiuum pleonasticum 47. m.
 Resch Gutturalium æmula 16. 2. 40. n. 1.
 Scheua 17.
 Scheuaim concursus 43. n. 1.
 Seruales literæ 48.
 Sibilantis transf. officio 29. f.
 Soph Pasuk 29. f.
 Status Constructus 21. & 46. 1.
 Superlatiuus 46. n. 7.
 Tonus 8.
 Toni collisio 42.
 Vav Conuersiuus 21. m.
 Zeratz Radices 29. m. 34. pt.

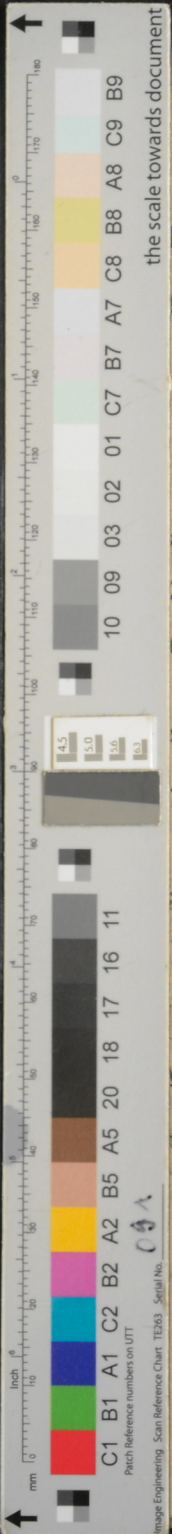

the scale towards document

☼) 67 (☼

adinis.

لَعَلَّ fortasse.

رُبَّ idem: & interdum. Re-
git Genitivum.

أَنْ age, hortandi.

أِنَّ idem: & utique.

cunque.

onis.

حَسَنًا bene

per postpo-

شَرًّا male

odo.

حَكِيمًا sapienter

ndi.

كَثِيرًا multum

nam.

جَدًّا vehementer

ua.

مَعًا simul

are.

خَارِجًا foris.

Adverbia per Præpositiones & Genitivum, vt

desuper

أَلَى الْآنَ hæcenus.

intro

مِنَ الْآنَ posthac &c.

I 3